

TAAO
TOGETHER AGAINST ANTIGYPSYISM ONLINE

RAPORT NAȚIONAL

PRIVIND DISCURSUL INSTIGATOR LA URĂ ÎMPOTRIVA ROMILOR ONLINE ÎN ROMÂNIA

Reșita 2026

TAAO
TOGETHER AGAINST ANTIGYPSYISM ONLINE

RAPORT NAȚIONAL

PRIVIND DISCURSUL INSTIGATOR LA URĂ ÎMPOTRIVA ROMILOR ONLINE ÎN ROMÂNIA

Reșita 2026

RAPORT NAȚIONAL PRIVIND DISCURSUL INSTIGATOR LA URĂ ÎMPOTRIVA ROMILOR ONLINE ÎN ROMÂNIA

Proiect: Împreună împotriva antigipsismului online (TAAO)

Program: Programul Cetățeni, egalitate, drepturi și valori (CERV-2023-EQUAL)

Numărul proiectului: 101143111

Durată: martie 2024 – februarie 2026

Conducător de proiect: Amaro Drom e.V. (Germania)

Partener național: Asociația Nevo Parudimos (România)

Țări implicate: Belgia, Bulgaria, Republica Cehă, Ungaria, Slovacia, România

DISCLAIMER:

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them."

CUPRINS

pag.	
5	Cuvânt înainte
6	Rezumat
7	1. INTRODUCERE
7	1.1 Context
8	1.2 Importanța studiului
9	1.3 Evoluții legislative recente (2023-2025)
11	2. METODOLOGIE
11	2.1 Scop și proiectare
11	2.2 Participanți
12	2.3 Instrumente și măsuri
13	2. REZULTATE
13	3.1 Componenta cantitativă
13	3.1.1 <i>Prezentare generală</i>
14	3.1.2 <i>Subiecte generale și prezentarea romilor</i>
15	3.1.3 <i>Tipul de conținut</i>
17	3.1.4 <i>Stilul conținutului</i>
18	3.1.5 <i>Elemente non-textuale și vizuale</i>
19	3.1.6 <i>Intensitatea și nivelurile de ură</i>
21	3.1.7 <i>Efecte toxice și tipare narative</i>
23	3.1.8 <i>Reacția platformelor și acțiunile de combatere a discursului</i>
25	3.2 Componenta calitativă - narațiunea
25	3.2.1 <i>Modele tematice cheie</i>
26	3.2.2 <i>Concluzii bazate pe cazuri</i>
26	3.2.3 <i>Efectele emoționale și cognitive asupra monitorilor</i>
26	3.2.4 <i>Observații privind ecosistemul urii</i>
27	3.2.5 <i>Apariția discursului contrar și a răspunsului colectiv</i>
27	3.2.6 <i>Rezumat</i>
28	4. DISCUȚIE
28	4.1 Interpretarea rezultatelor
29	4.2 Relevanța politicilor și implicațiile pentru părțile interesate
30	4.3 Contextul european mai larg?
30	4.4 Limitări
31	4.5 Concluzii cheie
32	5. CONCLUZIE
32	5.1 Principalele concluzii
33	5.2 Recomandări
34	5.3. Observații finale
36	6. REFERINȚE
37	7. Anexe I - Instrument de monitorizare
42	8. Anexe II - Exemple de imagini

CUVÂNT ÎNAINTE

Proiectul *Together Against Antigypsyism Online (TAAO)* a pornit de la o convingere simplă, dar puternică: tinerii pot face o diferență reală atunci când aleg să se exprime deschis împotriva urii și nedreptății în spațiul online.

Între octombrie 2024 și septembrie 2025, echipa românească a monitorizat și analizat **552** de cazuri de discursuri de ură online îndreptate împotriva romilor. Înainte de începerea fazei de monitorizare, toți participanții au participat la un training online de două săptămâni coordonat de **prof. univ. dr. habil. Ileana Rotaru și Daniel Grebeldinger**, unde au învățat cum să recunoască, să clasifice și să reflecteze asupra conținutului discursurilor de ură în conformitate cu standardele etice și metodologice.

Pe parcursul întregului proces, echipa a beneficiat de feedback și supervizare continuă din partea coordonatorilor. Ulterior, **Simona Andreea Stanciu** a oferit îndrumare tehnică și emoțională continuă, asigurând coeziunea, motivația și sprijinul reciproc între monitori.

Simona a participat, de asemenea, la cursul **de formare pentru formatori** organizat în Bulgaria (septembrie 2024), care a contribuit la implementarea solidă a fazei de monitorizare în România. Cursul de formare a explorat nu numai aspectele tehnice ale identificării discursului de ură, ci și dinamica emoțională și socială dintre agresori, victime și martori.

Experiența nu a fost întotdeauna ușoară. De multe ori, monitorii au raportat postări extrem de jignitoare care au rămas online, indiferent de conținutul lor urât sau violent. A fost frustrant și descurajant, dar echipa a ales să rămână implicată, sprijinindu-se reciproc prin dialog, reflecție și învățare comună. Grupul intern de WhatsApp a devenit o adevărată rețea de sprijin în care membrii au împărtășit frustrări, perspective și mici victorii.

Niciun monitor nu s-a retras din motive emoționale, ceea ce demonstrează atât puterea echipei, cât și valoarea rezilienței colective.

De-a lungul acestei călătorii, am învățat cât de ușor poate apărea ura — adesea nu prin insulte directe, ci *printr-o glumă*. Un comentariu aparent inofensiv poate planta sămânța excluziunii. Așa cum ilustrează **Piramida urii (Referință Anti-Defamation League (ADL) — Piramida urii. Anti-Defamation League. (2019). Piramida urii. Departamentul de educație ADL.**

Preluat de pe <https://www.adl.org/resources/tools-and-strategies/pyramid-hate>, aceste „glume inocente” reprezintă primul strat al prejudecății. Dacă nu sunt abordate, ele pot duce la discriminare, ostilitate sau chiar violență. De aceea, recunoașterea și reacția timpurie sunt esențiale.

Acest raport nu se referă doar la cifre sau statistici. Se referă la oameni — o echipă care a ales să rămână, să învețe și să înfrunte cu onestitate și curaj latura neplăcută a lumii online. Se referă la ceea ce se întâmplă când tinerii decid că tăcerea nu mai este o opțiune — și că conștientizarea și prevenirea sunt cele mai puternice instrumente pentru schimbare.

Schimbarea reală începe la nivel personal: observând când, în mod conștient sau nu, răspândim stereotipuri, facem glume jignitoare sau amplificăm narațiunile negative. Împreună, am descoperit că fiecare reacție contează, fiecare conversație ajută și că transformarea începe când alegem conștientizarea în locul furiei și empatia în locul indiferenței.

REZUMAT

Proiectul *Together Against Antigypsyism Online (TAAO)*, finanțat de **Programul Cetățeni, Egalitate, Drepturi și Valori (CERV-2023-EQUAL)**, abordează una dintre cele mai persistente și mai puțin documentate forme de rasism din Europa – **antigipsismul**. Obiectivul său principal este de a identifica, analiza și înțelege modul în care discursul de ură antigipsist circulă online, modul în care este prezentat de utilizatori și mass-media și modul în care platformele digitale reacționează la astfel de conținut.

Proiectul, coordonat de **Amaro Drom e.V. (Germania)** și implementat de parteneri din șase state membre ale UE – **Bulgaria, Republica Cehă, Germania, Ungaria, România și Slovacia** – contribuie la prioritatea UE de a proteja valorile și drepturile fundamentale prin combaterea infracțiunilor motivate de ură și a discursului de ură, cu un accent special pe antigipsism în mediile digitale.

În acest cadru, echipe naționale formate din cel puțin cinci observatori instruiți din fiecare țară au colectat și analizat cazuri de discursuri de ură antigipsiste, urmând o metodologie europeană comună. În România, echipa de monitorizare a identificat și clasificat **552 de cazuri între octombrie 2024 și septembrie 2025**, acoperind diverse surse online, precum platformele de socializare și portalurile de știri. Datele colectate au fost clasificate în funcție de subiect, tipul discursului, nivelul de agresivitate și timpul de reacție al platformei. Contribuția României se bazează pe patru rapoarte de sinteză, corespunzătoare celor patru faze de monitorizare, care împreună au compilat **552 de instrumente de monitorizare (MT)** – principalul instrument de cercetare al proiectului. Detalii privind structura și utilizarea MT sunt furnizate în **anexa 1**.

Analiza evidențiază persistența narațiunilor antigipsiste care întăresc stereotipurile negative, delegitimează identitatea romă și normalizează excluziunea. Multe postări s-au bazat pe limbaj codificat, ironie sau umor pentru a masca discriminarea, revelând modul în care formele subtile și codificate cultural de ură pot rămâne necontestate și acceptate social în mediile digitale. Rezultatele expun, de asemenea, diferențe majore în ceea ce privește capacitatea de reacție a platformelor online, de la eliminarea imediată a conținutului care incită la ură până la inacțiune completă.

Prin producerea de date naționale structurate și informații comparative, proiectul TAAO contribuie la o înțelegere mai profundă a modului în care funcționează discursul de ură online și a modului în care antigipsismul se adaptează la noile modele de comunicare digitală. Concluziile au scopul de a sprijini factorii de decizie, educatorii și actorii societății civile – atât romi, cât și neromi – în proiectarea unor instrumente mai eficiente de prevenire, raportare și combatere.

Acest raport a fost elaborat în cadrul proiectului TAAO, sub coordonarea **prof. univ. dr. habil. Ileana Rotaru (Universitatea de Vest din Timișoara)** și a echipei de cercetare a **Asociației Nevo Parudimos**. **Raportul național al României** a fost elaborat de **Simona Andreea Stanciu**, cu sprijinul echipei de monitorizare din România și al Ileanei Rotaru.

Mulțumiri speciale echipei de monitorizare din România — **Alexandru Ghiță, Denisa Constantin, Simona Andreea Stanciu, Valentin Baroi, Daria Antal, Cristina Felicia Constantin, V. (21 ani, București) și R. (28 ani, Bihor)** — pentru profesionalismul, angajamentul și contribuția valoroasă la setul de date național.

Coordonarea generală a proiectului și managementul calității au fost asigurate de **Daniel Grebeldinger**.

1. INTRODUCERE

1.1 CONTEXT

Raportul național al României face parte dintr-un studiu multinațional realizat în șase state membre ale UE — **Germania, Bulgaria, Republica Cehă, Ungaria, România și Slovacia** — în cadrul proiectului *Together Against Antigypsyism Online (TAAO)*. Coordonat de **Amaro Drom e.V. (Germania)** și implementat cu sprijinul partenerilor naționali, proiectul este finanțat de **Programul Cetățeni, Egalitate, Drepturi și Valori (CERV-2023-EQUAL)** și se derulează în **perioada martie 2024 - februarie 2026**.

Obiectivul principal al *TAAO* este combaterea discursurilor de ură online împotriva romilor prin monitorizare coordonată, sensibilizare și acțiuni de advocacy atât la nivel național, cât și european. Proiectul urmărește să consolideze responsabilitatea civică în mediul digital prin promovarea conștientizării, empatiei și respectului pentru demnitatea umană.

În România, activitatea de monitorizare a fost implementată de **Asociația Nevo Parudimos** între **octombrie 2024 și septembrie 2025**. Echipa națională a fost formată din **nouă monitori instruiți**, care au colectat și analizat **552 de cazuri** de discursuri de ură antigipsiste identificate online.

Înainte de începerea fazei de monitorizare, toți participanții au luat parte la o **formare online de două săptămâni** condusă de **prof. univ. dr. habil. Ileana Rotaru și Daniel Grebeldinger**, axată pe înțelegerea metodologiei de cercetare, a procesului de colectare a datelor și a standardelor etice ale monitorizării online.

Pe parcursul proiectului, au avut loc **întâlniri lunare de coordonare online** cu reprezentanți din toate țările partenere pentru a face schimb de informații privind progresele înregistrate, pentru a alinia metodologiile și pentru a împărtăși experiențe. Atunci când un membru al echipei nu a putut participa, informațiile actualizate au fost furnizate prin înregistrări ale întâlnirilor sau prin apeluri individuale de urmărire.

În **septembrie 2024**, a avut loc în Bulgaria un **curs de formare pentru formatori**, care a explorat modul în care discursul de ură online apare, se intensifică și poate fi combătut prin conștientizare și educație. Din România, **Simona Andreea Stanciu, Ciprian Nodiș și Alina Răzăilă** au participat la această sesiune.

Ulterior, între **18 și 23 iulie 2025**, aceștia au facilitat un **curs național de consolidare a capacităților** în Brebu, România, la care au participat **22 de persoane**. Sesiunile au avut ca scop să ajute tinerii și facilitatorii să identifice rădăcinile discursului de ură, să înțeleagă propriile prejudecăți și să dezvolte modalități conștiente și responsabile de a comunica și de a acționa online.

Din **iuлие 2025**, echipa de monitorizare din România a continuat cu **opt membri activi**, după ce un monitor (**R., 28 de ani, Bihor**) s-a retras din cauza unor noi angajamente profesionale. În ciuda acestui fapt, procesul de monitorizare a rămas consecvent și coerent din punct de vedere metodologic.

Această publicație a fost finanțată de **Programul Cetățeni, Egalitate, Drepturi și Valori (CERV-2023-EQUAL)**.

Sprijinul Comisiei Europene pentru realizarea acestei publicații nu constituie o aprobare a conținutului, care reflectă numai opiniile autorilor. Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru utilizarea informațiilor conținute în prezenta publicație.

1.2 IMPORTANȚA STUDIULUI

Studiul național TAAO este deosebit de relevant în contextul digital actual, în care interacțiunea online a devenit o parte esențială a vieții de zi cu zi. Pe măsură ce timpul petrecut online crește, crește și expunerea la discursuri de ură, stereotipuri și forme subtile de excluziune - iar comunitatea romă rămâne unul dintre grupurile cele mai vizate în acest sens.

Pe parcursul procesului de monitorizare de un an, echipa română a observat o frecvență ridicată a exprimării discursului de ură între utilizatorii romi și non-romi, adesea bazată pe frică, neînțelegere și prejudecăți moștenite. Mulți utilizatori au manifestat o nevoie vizibilă de a se distanța de a fi identificați în mod eronat ca romi, dezvăluind stigmatizarea persistentă și anxietatea socială care înconjoară identitatea etnică. Alții au proiectat emoții negative – precum frustrarea, frica sau furia – asupra romilor, transformând disconfortul în ostilitate digitală.

Monitorii au raportat adesea frustrare cu privire la modul inconsecvent în care platformele online au tratat discursul de ură. Postările care conțineau insulte explicite, amenințări sau limbaj dezumanizant erau frecvent lăsate online fără moderare. Într-un caz, două postări considerate inițial acceptabile au fost șterse numai după o contestație — ilustrând natura arbitrară și nesigură a mecanismelor de moderare și atenția limitată acordată în mod specific conținutului antigipsist.

Studiul a relevat, de asemenea, că discursul instigator la ură nu apare întotdeauna sub forme evidente sau violente. Adesea, acesta începe cu o „glumă inofensivă”, un meme ironic sau un stereotip mascat sub formă de umor. Acestea sunt deosebit de periculoase, deoarece normalizează prejudecățile și creează baza pentru o ură mai explicită. Conform *Piramidei urii*, astfel de expresii cotidiene reprezintă primul strat al discriminării care, dacă este ignorat, poate degenera în excludere și violență.

Între **2024 și 2025**, cele mai frecvente narațiuni online asociate cu romii din România se refereau la **sărăcie, cerșetorie, criminalitate, dependența de asistența socială și videoclipuri TikTok care batjocoreau stilul de viață al romilor**. Aceste narațiuni întăresc straturile inferioare ale piramidei urii, perpetuând stereotipurile normalizate care modelează percepția publică și justifică marginalizarea.

În cadrul proiectului, echipa a participat și la sesiuni online cu experți juridici care au explicat complexitatea procedurilor de depunere a plângerilor oficiale privind discursul de

ură online. Deși aceste mecanisme există, ele rămân **birocratice, lente și descurajante** – cazurile pot dura până la doi ani pentru a fi rezolvate, ceea ce descurajează mulți potențiali reclamânți.

Un pas important în contextul național este **Legea nr. 2/2021**, care definește antigipsismul ca infracțiune penală, inclusiv promovarea publică a ideilor antigipsiste sau crearea de organizații antigipsiste. Această lege oferă un cadru juridic necesar, însă **aplicarea sa practică rămâne limitată**.

Dincolo de aspectele juridice, acest studiu evidențiază o nevoie mai profundă de **educație și conștientizare** — pentru a înțelege de unde provin stereotipurile și prejudecățile și cum poate contribui fiecare individ la ruperea acestui cerc vicios. După cum a observat echipa românească, prevenirea reală începe nu numai prin reglementare, ci și prin reflecție: prin recunoașterea prejudecăților personale, punerea sub semnul întrebării a narațiunilor normalizate și cultivarea empatiei atât online, cât și offline.

1.3 EVOLUȚII LEGISLATIVE RECENTE (2023-2025)

De la încheierea proiectului *PECAO* (2021-2022) și pe parcursul implementării inițiativei *Together Against Antigypsyism Online (TAAO)*, atât cadrul juridic european, cât și cel național referitor la siguranța online, reglementarea discursului instigator la ură și protecția minorilor în mediul digital au suferit mai multe actualizări notabile.

La nivel european, adoptarea **Legii privind inteligența artificială (AI Act)** în 2024 a marcat o etapă importantă. Fiind primul cadru juridic cuprinzător privind inteligența artificială la nivel mondial, acesta stabilește obligații clare pentru platformele online și dezvoltatorii de IA, interzicând sistemele care ar putea genera discriminare, manipulare emoțională sau profilare pe baza etniei, religiei sau a altor caracteristici protejate. Prin promovarea transparenței algoritmice și a responsabilității în diseminarea conținutului digital, acest regulament contribuie indirect la prevenirea discursului de ură antigipsist.

În România, **Legea „Majoratului digital”**, adoptată de Senat în 2025, a introdus noi măsuri pentru consolidarea protecției minorilor online. Legea impune consimțământul părinților pentru ca minorii sub 16 ani să poată accesa platformele de socializare și obligă aceste platforme să implementeze protocoale de siguranță îmbunătățite, inclusiv restricții privind conținutul dăunător sau care promovează ura. Această măsură este în concordanță cu obiectivele educaționale și de sensibilizare ale *TAAO*, sprijinind un mediu digital mai sigur și mai responsabil pentru tinerii utilizatori.

În plus, începând din 2024, **Consiliul Național Audiovizual (CNA)** și-a extins competențele pentru a include monitorizarea și sancționarea conținutului online publicat pe site-uri web și rețele sociale care incită la discriminare, ură sau subminează demnitatea umană. Această extindere a reglementării a fost însoțită de o cooperare consolidată între CNA, societatea civilă și inițiative europene precum *Better Internet for Kids*, care promovează acreditarea unor **„flaggeri” de încredere** — organizații autorizate să raporteze conținutul ilegal sau dăunător direct companiilor de social media. În România, *Save the Children România* a fost recunoscută oficial ca „flagger” de încredere în 2024.

În același timp, **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)** a continuat să joace un rol central în abordarea cazurilor legate de discursul de ură, deși autoritatea sa asupra moderării conținutului pe platformele private rămâne limitată. Colaborarea cu proiecte precum *TAAO* a furnizat CNCD și altor instituții date relevante și informații analitice pentru a îmbunătăți elaborarea politicilor naționale și inițiativele educaționale care abordează discursul de ură online.

Luată împreună, aceste evoluții ilustrează un **efort consolidat la nivel european și național** de consolidare a responsabilității digitale, de asigurare a protecției drepturilor fundamentale online și de promovare a unui spațiu public digital mai incluziv, mai transparent și mai respectuos.

Proiectul *TAAO* joacă, așadar, un rol esențial în reducerea decalajului dintre legislație și experiența trăită. Acesta nu numai că documentează discursurile de ură antigipsiste, ci invită și la reflecție, empatie și dialog.

În spatele fiecărei statistici se află o poveste – o persoană, o rană și o șansă de schimbare. Înțelegerea acestor povești este primul pas către conștientizare, vindecare și crearea unui spațiu digital în care respectul și umanitatea să prevaleze.

2. METODOLOGIE

2.1 SCOP ȘI PROIECTARE

Cercetarea efectuată în România în cadrul proiectului *Together Against Antigypsyism Online (TAAO)* a fost concepută ca o **analiză mixtă calitativă-cantitativă** a discursului de ură antigipsist în mediul online.

Studiul a acoperit perioada cuprinsă între **octombrie 2024 și septembrie 2025**, aplicând o metodologie europeană comună și utilizând **Instrumentul de monitorizare (MT)** ca principal instrument de cercetare.

Obiectivele cercetării au fost:

- 🔍 identificarea formelor explicite și codificate de discursuri de ură antigipsiste;
- 🔍 analizarea repertoriilor discursive prin care romii sunt reprezentați online;
- 🔍 observarea timpului de reacție și a consecvenței platformelor digitale în răspunsul la conținutul de ură raportat;
- 🔍 reflectarea asupra impactului emoțional și social al antigipsismului online și promovarea conștientizării în rândul tinerilor și al cetățenilor digitali.

În total, au fost colectate și analizate **552 de instrumente de monitorizare (MT)** în perioada de raportare.

Datele au fost sintetizate în **patru rapoarte de sinteză**, corespunzând celor patru faze de monitorizare:

1. *octombrie – decembrie 2024* → prezentat la **30 ianuarie 2025**
2. *ianuarie – martie 2025* → prezentat la **30 aprilie 2025**
3. *aprilie – iunie 2025* → prezentat la **30 iulie 2025**
4. *Iulie – septembrie 2025* → prezentat la **30 octombrie 2025**

Deși nu a fost organizată o fază pilot formală, procesul de monitorizare a fost perfecționat treptat în primele luni prin discuții în echipă, feedback și sesiuni de clarificare, asigurând coerența metodologică și fiabilitatea tuturor datelor colectate.

2.2 PARTICIPANȚI

Echipa de monitorizare din România a fost compusă din **nouă tineri monitori** din diferite regiuni ale țării, inclusiv **Vrancea, Bihor, București, Caraș-Severin, Buzău și studenți români care studiază în străinătate (Budapesta)**.

Grupul reflecta diversitatea în ceea ce privește nivelul de studii, experiența profesională și perspectiva personală.

În **iulie 2025**, un membru (**R., 28 de ani, Bihor**) s-a retras din echipă după ce a început să lucreze cu normă întreagă, în timp ce ceilalți opt monitori și-au continuat activitatea până la sfârșitul lunii septembrie 2025.

Înainte de începerea fazei de monitorizare, toți monitorii au participat la o **formare online de două săptămâni** coordonată de **prof. univ. dr. habil. Ileana Rotaru și Daniel**

Grebeldinger, unde au învățat să identifice, să clasifice și să raporteze conținutul discursurilor de ură în conformitate cu standardele etice și metodologice.

În plus, în **septembrie 2024**, a avut loc în Bulgaria un **curs de formare pentru formatori**, la care au participat din România **Simona Andreea Stanciu, Ciprian Nodiș și Alina Răzăilă**.

În urma acestei sesiuni internaționale, cei trei formatori au facilitat un **curs național de consolidare a capacităților de patru zile la Brebu (18-23 iulie 2025)**, la care au participat **22 de persoane**, axat pe înțelegerea mecanismelor discursului de ură, strategiile de prevenire și comportamentul conștient online.

Simona Andreea Stanciu a fost responsabilă de menținerea comunicării în cadrul echipei românești, de monitorizarea rapoartelor lunare și de asigurarea sprijinului reciproc și a coordonării între toți participanții.

2.3 INSTRUMENTE ȘI MĂSURI

Cercetarea s-a bazat pe **Instrumentul de monitorizare (MT)** – un instrument structurat de analiză a conținutului adaptat din metodologia dezvoltată anterior în *PECAO (2022)*.

MT a permis monitorilor să **înregistreze, să evalueze și să reflecteze** asupra postărilor online care conțineau discursuri antigipsiste.

În fiecare lună, fiecare monitor a raportat în medie **cinci cazuri** de discursuri de ură online.

Toate cazurile au fost înregistrate în **Google Forms**, iar cel puțin **trei pe lună** au fost completate și în **format Word**, urmând structura MT inclusă în **anexa 1**.

Aceste rapoarte Word au permis o **reflecție calitativă** mai detaliată, incluzând observațiile personale ale monitorului, note contextuale și răspunsurile platformei.

Majoritatea conținutului monitorizat provenea de pe **platformele de socializare** (Facebook, TikTok, Instagram, YouTube) și **portalurile de știri online**, unde postările și comentariile care vizau romii erau vizibile public.

Instrumentul de monitorizare a inclus șase secțiuni analitice principale:

1 Informații generale

(autor, destinatar, platformă, acoperire);

2 Subiect general

(temele și factorii declanșatori ai postării);

3 Tipul și stilul conținutului

(vizual, textual, ton emoțional);

4 Intensitatea și nivelurile de ură

(discursuri de ură explicite sau codificate);

5 Contracurare

(raportare, contraargumentare sau răspuns);

6 Observații personale și urmărire

(reflecții ale monitorului și feedback al platformei).

Toate instrumentele de monitorizare au fost revizuite și sintetizate **trimestrial** în cele patru **rapoarte de sinteză naționale**, care au contribuit la setul consolidat de date europene coordonat de *Amaro Drom e.V.*

3. REZULTATE

3.1 COMPONENTA CANTITATIVĂ

3.1.1 Prezentare generală

Instrumentul de monitorizare (MT) utilizat în cadrul proiectului *Together Against Antigypsyism Online (TAAO)* în România a fost structurat în șase secțiuni analitice și a permis explorarea atât cantitativă, cât și calitativă a discursurilor de ură antigipsiste online.

Cele **552 de formulare de monitorizare** colectate între **octombrie 2024 și septembrie 2025** oferă o imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra modului în care circulă discursurile antigipsiste pe rețelele de socializare și în mass-media online.

Această secțiune prezintă principalele rezultate corespunzătoare celor șase dimensiuni ale instrumentului de monitorizare:

- (1) informații generale;
- (2) tema generală și aspectul;
- (3) tipul și stilul conținutului;
- (4) elemente non-textuale și vizuale;
- (5) intensitatea și nivelurile de ură; și
- (6) contraacțiuni și reacții emoționale.

Datele reprezintă activitatea de monitorizare a **nouă tineri monitori instruiți**, coordonați la nivel național de **Asociația Nevo Parudimos** sub îndrumarea **prof. univ. dr. habil. Ileana Rotaru**, ca parte a consorțiului european condus de **Amaro Drom e.V.**

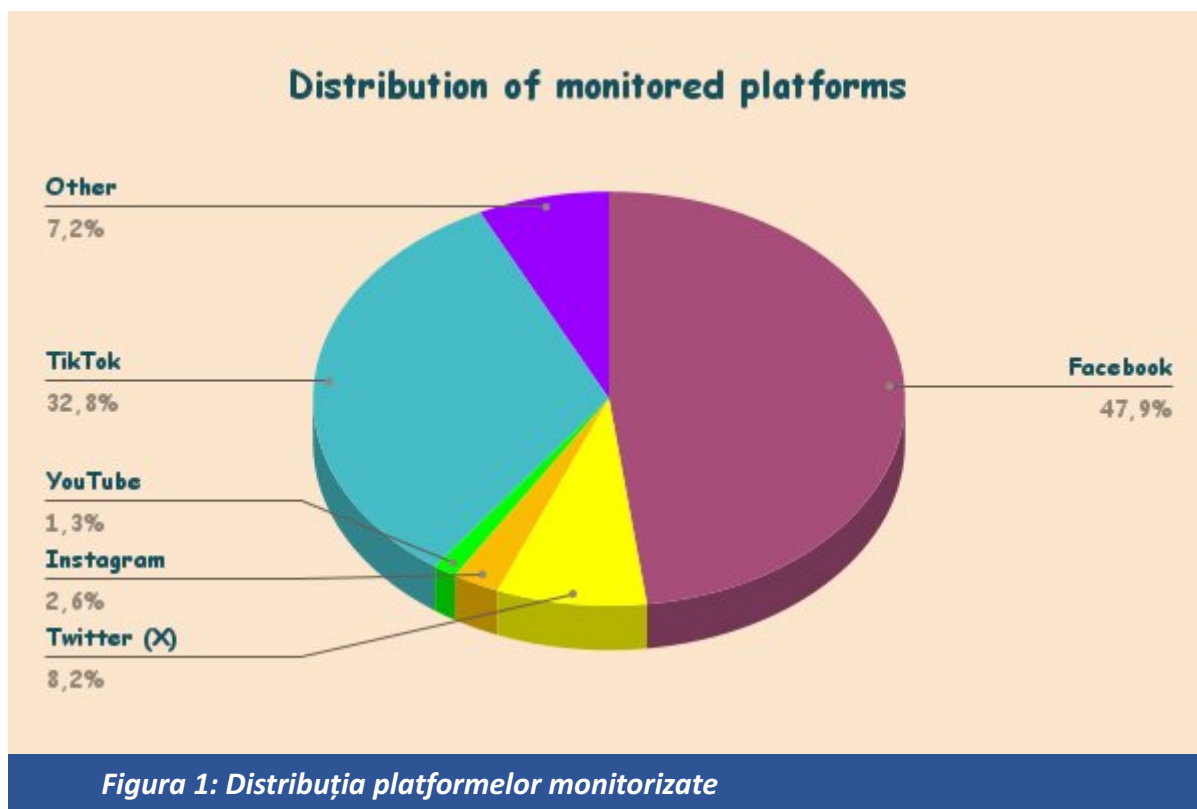
Este important de subliniat că rezultatele reflectă **alegerile și experiențele personale ale monitorilor** în selectarea postărilor și comentariilor, mai degrabă decât un set de date național reprezentativ din punct de vedere statistic. Munca lor a avut ca scop identificarea tendințelor, a modelelor recurente și a strategiilor lingvistice sau vizuale utilizate în comunicarea antigipsistă.

Majoritatea postărilor analizate proveneau de pe **Facebook și TikTok**, confirmând faptul că acestea sunt cele mai influente platforme în rândul publicului tânăr din România. Alte medii monitorizate au inclus **Instagram, Twitter (X), YouTube** și diverse **portaluri de știri online**.

Forumurile de discuții și grupurile private au fost accesibile doar parțial, deoarece utilizatorii romi cu profiluri reale erau adesea excluși sau blocați din spațiile explicit rasiste.

După cum se arată în *figura 1 (Distribuția platformelor monitorizate)*, **Facebook (47,9 %)** și **TikTok (32,8 %)** au dominat setul de date, urmate de **Instagram (2,6 %)**, **Twitter (8,2 %)**, **YouTube (1,3 %)** și **alte surse (7,2 %)**.

Această distribuție reflectă obiceiurile digitale actuale ale tinerilor români și rolul tot mai important al mediilor vizuale de scurtă durată în amplificarea discursurilor antigipsiste.

3.1.2 Subiecte generale și prezentarea romilor

A doua secțiune analitică a instrumentului de monitorizare s-a concentrat pe identificarea principalelor **teme și subteme** prin care romii erau reprezentați în spațiile online.

Scopul a fost de a determina nu numai **care sunt problemele** asociate cel mai frecvent cu romii, ci și **modul în care** aceste teme au fost încadrate – într-un mod pozitiv, neutru sau negativ.

În cele 552 de postări analizate, au apărut mai multe teme recurente, care ilustrează modelele persistente ale discursului antigipsist din România. După cum se arată în figura 2 (Principalele teme ale discursului de ură), cele mai frecvente teme erau legate de **infracțiunile presupuse a fi comise de romi și de aspecte sociale** precum sărăcia, asistența socială și locuințele.

Aceste teme întăresc vechile stereotipuri care leagă identitatea romilor de devianță, marginalitate și dependență socială.

Au fost abordate și teme legate de educație și sănătate, dar adesea într-o manieră negativă sau paternalistă, punând accentul pe rata abandonului școlar, „lipsa igienei” sau accesul limitat la serviciile publice, în loc să se prezinte exemple pozitive sau cauze sistemice.

În schimb, subiectele legate de cultură și sport au fost cele **mai puțin vizibile**, iar atunci când au apărut, au fost adesea tratate superficial sau însoțite de limbaj batjocoritor și comentarii ironice.

O mică parte din postări se refereau la **lideri romi sau ONG-uri**, de obicei în legătură cu mișcări sociale sau inițiative în domeniul drepturilor omului, deși acestea erau uneori atacate ca fiind „privilegiate” sau „manipulative”.

Temele politice, precum reprezentarea și participarea, au generat reacții polarizate, în special atunci când personalități publice de origine romă erau implicate în dezbateri sau apariții în mass-media.

Deși proporția reprezentărilor explicit pozitive a fost minimă, un număr mic de postări neutre sau constructive au apărut în contexte legate de **drepturile civile**, **evenimente culturale** sau **advocacy comunitar**.

Aceste cazuri demonstrează că există contra-narațiuni, dar acestea rămân umbrite de discursurile negative dominante.

În ansamblu, modul în care sunt prezentați romii în spațiile online românești continuă să reproducă prejudecăți și excluziune sistemică.

Accentul pus pe criminalitate și dependența socială întărește ideea de „alteritate” și susține ostilitatea publică față de comunitățile rome.

Această reprezentare confirmă, de asemenea, că antigipsismul în mass-media digitală nu este un fenomen izolat, ci face parte dintr-o logică socială și culturală mai largă care normalizează atitudinile discriminatorii.

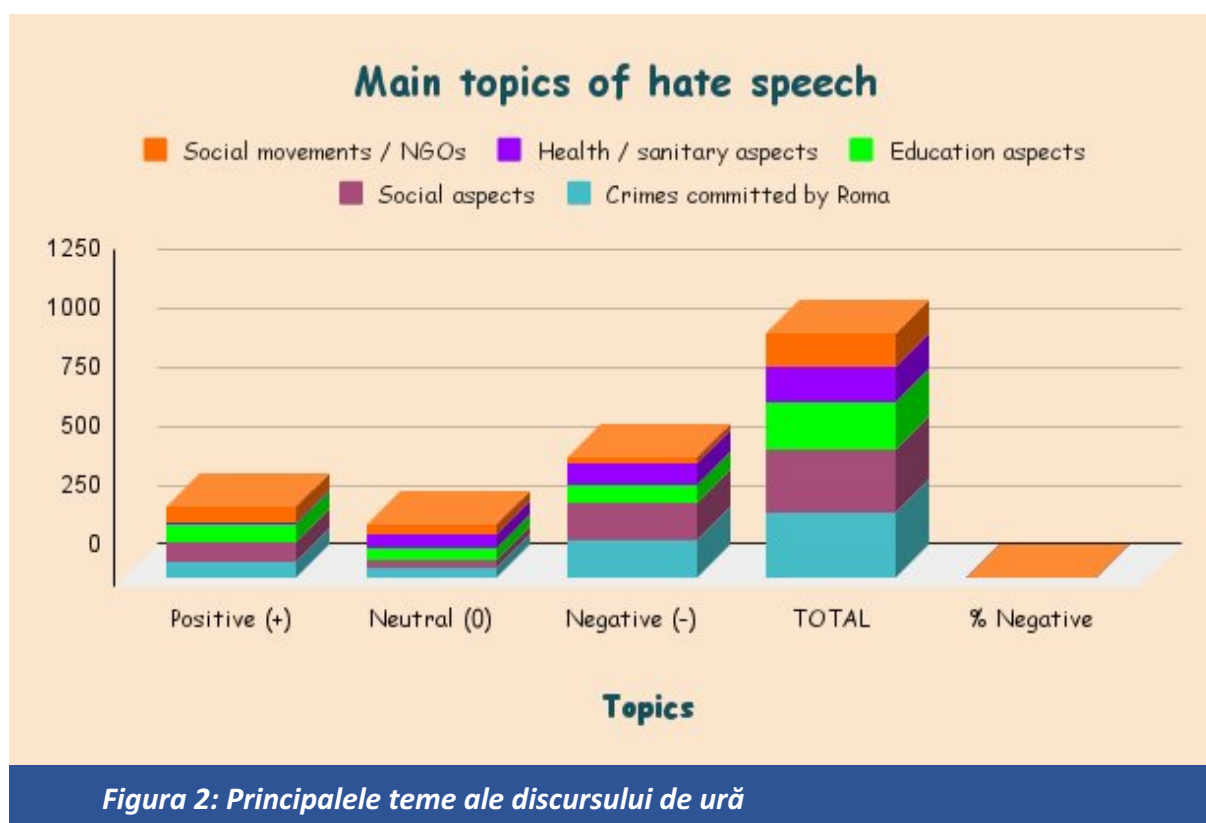

Figura 2: Principalele teme ale discursului de ură

3.1.3 Tipul de conținut

A treia dimensiune a instrumentului de monitorizare a explorat **tipul de conținut** prin care au fost difuzate narațiunile antigipsiste.

Această categorie se referă la modul în care mesajele au fost structurate și transmise – fie sub formă de știri, opinii, divertisment sau discuții informale online.

După cum se arată în figura 3 (Tipul de conținut), majoritatea cazurilor analizate au luat

forma unor **puncte de vedere personale**, reprezentând **56,4 %** din totalul postărilor monitorizate.

Această constatare confirmă faptul că discursul de ură împotriva romilor nu se limitează la comunicarea instituțională sau la mijloacele de informare în masă tradiționale, ci este **generat și amplificat în principal de utilizatori individuali**, care tratează adesea discriminarea ca pe o chestiune de opinie sau umor.

Conținutul de divertisment, inclusiv meme, videoclipuri scurte sau comentarii umoristice, a reprezentat **28,7 %** din cazuri.

Deși aceste materiale sunt adesea percepute ca „glume inofensive”, multe dintre ele conțineau subînțelesuri rasiste, asocieri dezumanizante sau batjocură la adresa romilor.

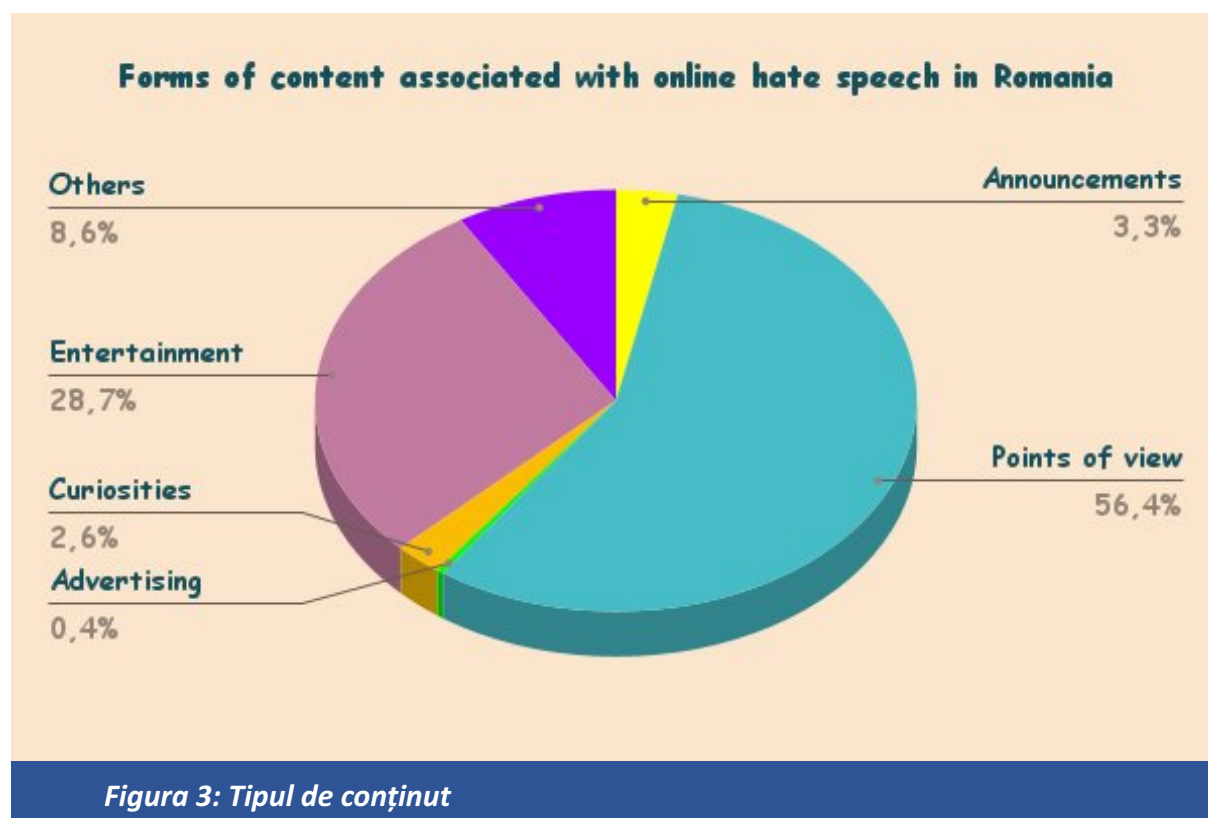
Această tendință ilustrează modul în care **umorul a devenit un vehicul social acceptabil** pentru discursul de ură, mascând discriminarea în spatele ironiei și exagerării.

Anunțurile, curiozitățile și „alte” categorii – inclusiv formate mixte, cum ar fi repostări virale, pseudo-știri sau reacții emoționale – au reprezentat procente mai mici, cuprinse între **2 % și 9 %** din total.

Conținutul publicitar sau promoțional a fost aproape absent (**0,4 %**), ceea ce este în concordanță cu vizibilitatea economică limitată a romilor în spațiile online mainstream.

În ansamblu, predominanța formatelor bazate pe opinii și divertisment sugerează că antigipsismul în mediul digital prosperă nu numai prin intermediul actorilor motivați de ură, ci și prin **participarea casuală, cotidiană**, la discursul discriminatoriu.

Acest lucru face ca reglementarea să fie mai dificilă și impactul social să fie mai răspândit, deoarece astfel de conținut circulă rapid, atrage angajament și consolidează vizibilitatea algoritmică.

3.1.4 Stilul conținutului

Dimensiunea **stilului conținutului** din instrumentul de monitorizare se referă la tonul, formalitatea și intenția comunicativă a fiecărei postări analizate.

Acest indicator a oferit informații despre mecanismele retorice și emoționale care susțin narațiunile antigipsiste în mediul online.

După cum se ilustrează în figura 4 (Stilul conținutului), tonul cel mai răspândit identificat în cele 552 de cazuri monitorizate a fost **stilul „amuzant” sau ironic**, cu **266 de intrări**.

Umorul și sarcasmul erau adesea folosite pentru a masca mesajele discriminatorii, făcându-le să pară inofensive sau acceptabile din punct de vedere social.

Aceste postări se bazau de obicei pe glume, meme sau duble sensuri care ridiculizau romii sau întăreau stereotipurile negative sub pretextul divertismentului.

Deși nu includ întotdeauna discursuri explicite de ură, natura lor repetitivă și virală normalizează prejudecățile și desensibilizează publicul față de conținutul rasist.

Stilul **emoțional** s-a clasat pe locul al doilea, cu **200 de cazuri**, reprezentând postări marcate de indignare, teamă sau revoltă morală.

Acestea erau adesea legate de factori declanșatori sociali sau politici, cum ar fi presupuse infracțiuni, dezbateri privind asistența socială sau știri care prezentau romii ca pe o problemă socială.

Sarcina emoțională a unui astfel de conținut a amplificat polarizarea, încurajând reacții atât din partea susținătorilor, cât și a oponentilor, și contribuind la escaladarea conflictului online.

O proporție mai mică, dar semnificativă (**77 de cazuri**) a adoptat un ton **de îndemn la acțiune**, îndemnând în mod explicit cititorii să acționeze, să distribuie sau să reacționeze împotriva comunităților rome.

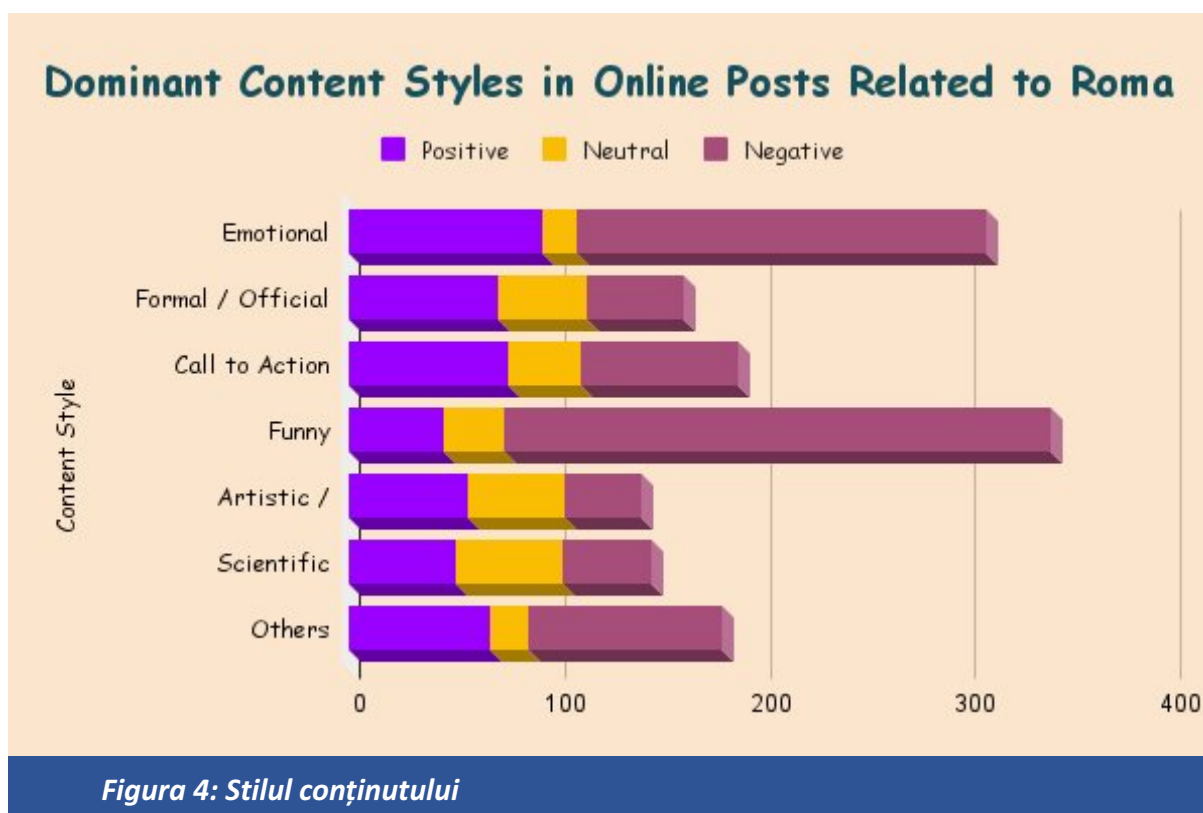
Aceste postări includeau frecvent retorică naționalistă, apeluri la „protejarea societății” sau „apărarea normalității” și se numără printre cele mai periculoase, deoarece pot duce la consecințe offline.

Tonul **formal sau oficial (47 de cazuri)** a apărut în principal pe portalurile de știri online sau în postările instituționale care distribuiau informații pătinoare fără un limbaj agresiv, dar care întăreau subtil stereotipurile prin formulare sau omisiuni.

În mod similar, tonul **artistic/ficțional (47 de cazuri)** și **cel științific (42 de cazuri)** au servit ocazional ca platforme pentru justificarea simbolică sau pseudo-academică a antigipsismului – de exemplu, prin referiri distorsionate la „cultură”, „genetică” sau „statistică”. În cele din urmă, **94 de postări** au fost clasificate ca „**altele**”, incluzând tonuri neutre sau mixte care combinau ironia, emoția și judecata morală.

În ansamblu, diversitatea stilistică a discursului de ură antigipsist demonstrează adaptabilitatea acestuia: de la tonuri agresive în mod deschis la tonuri aparent inofensive, de la apeluri emoționale la detașare ironică.

Această flexibilitate permite unui astfel de discurs să circule pe scară largă în diferite comunități online, ajustându-și registrul în funcție de public și platformă.

3.1.5 Elemente non-textuale și vizuale

18

Elementele vizuale și non-textuale joacă un rol crucial în construirea și diseminarea discursului antigipsist online.

Instrumentul de monitorizare a înregistrat dacă conținutul analizat conținea **imagini, videoclipuri, meme, animații sau materiale multimedia** și a evaluat **prezența, tipul și impactul emoțional potențial** al acestora.

După cum se arată în *figura 5 (Elemente non-textuale și vizuale)*, distribuția formatelor vizuale a fost relativ echilibrată, cu o predominanță clară a **fotografiilor (26,5 %)** și a **postărilor multimedia (25,6 %)**, urmate de **videoclipuri și meme (fiecare cu 16,2 %)** și **animații (15,4 %)**.

Fotografiile erau utilizate în mod obișnuit pentru a vizualiza presupuse „probleme” atribuite romilor, adesea scoase din context sau însoțite de legende care sugerau criminalitate, dezordine sau sărăcie.

Materialele multimedia (cum ar fi colajele combinate de videoclipuri și fotografii sau poveștile interactive) erau utilizate frecvent în grupurile locale online pentru a dramatiza sau exagera evenimentele, producând un puternic impact emoțional asupra spectatorilor.

Videoclipurile erau, de asemenea, frecvente, în special clipuri scurte preluate de pe TikTok sau Facebook, în care umorul și ironia se împleteau cu prejudecățile.

Memele reprezentau unul dintre cei mai eficienți purtători ai stereotipurilor antigipsiste: concise, încărcate emoțional și ușor de distribuit.

Deși tonul lor era adesea prezentat ca „amuzant”, utilizarea lor repetată în combinație cu imagini rasiale a întărit stereotipurile colective și a normalizat discriminarea cotidiană.

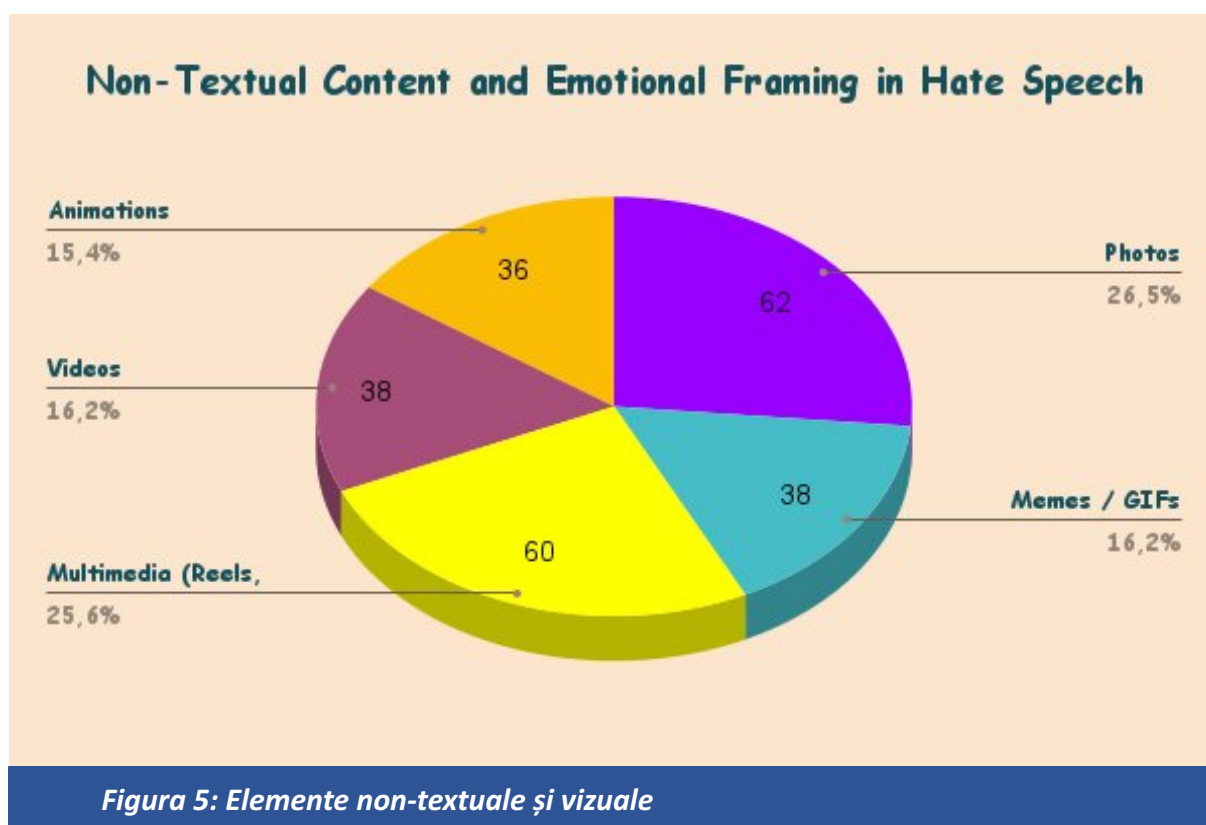
Animațiile și imaginile editate erau mai puțin frecvente, dar deosebit de problematice datorită utilizării creative a exagerării și a caracteristicilor dezumanizante (de exemplu, reprezentarea romilor ca animale sau caricaturi).

Astfel de distorsiuni vizuale sporesc distanța emoțională dintre spectator și grupul reprezentat, facilitând batjocura și disprețul și reducând empatia.

În ansamblu, datele evidențiază faptul că **retorica vizuală** rămâne un amplificator puternic al discursului de ură.

Imaginile și videoclipurile sunt adesea utilizate în mod strategic pentru a provoca reacții emoționale, mai degrabă decât reflecții raționale, creând un ecosistem persuasiv în care antigipsismul circulă sub masca divertismentului sau a „conținutului viral”.

Acest lucru demonstrează că orice viitoare campanie de combatere a discursului de ură și de sensibilizare trebuie să abordeze și dimensiunile vizuale și simbolice ale urii online, nu doar cele textuale.

3.1.6 Intensitatea și nivelurile de ură

Această secțiune se concentrează asupra gradului de ostilitate și asupra formelor retorice prin care discursul de ură antigipsist s-a manifestat în spațiile online monitorizate.

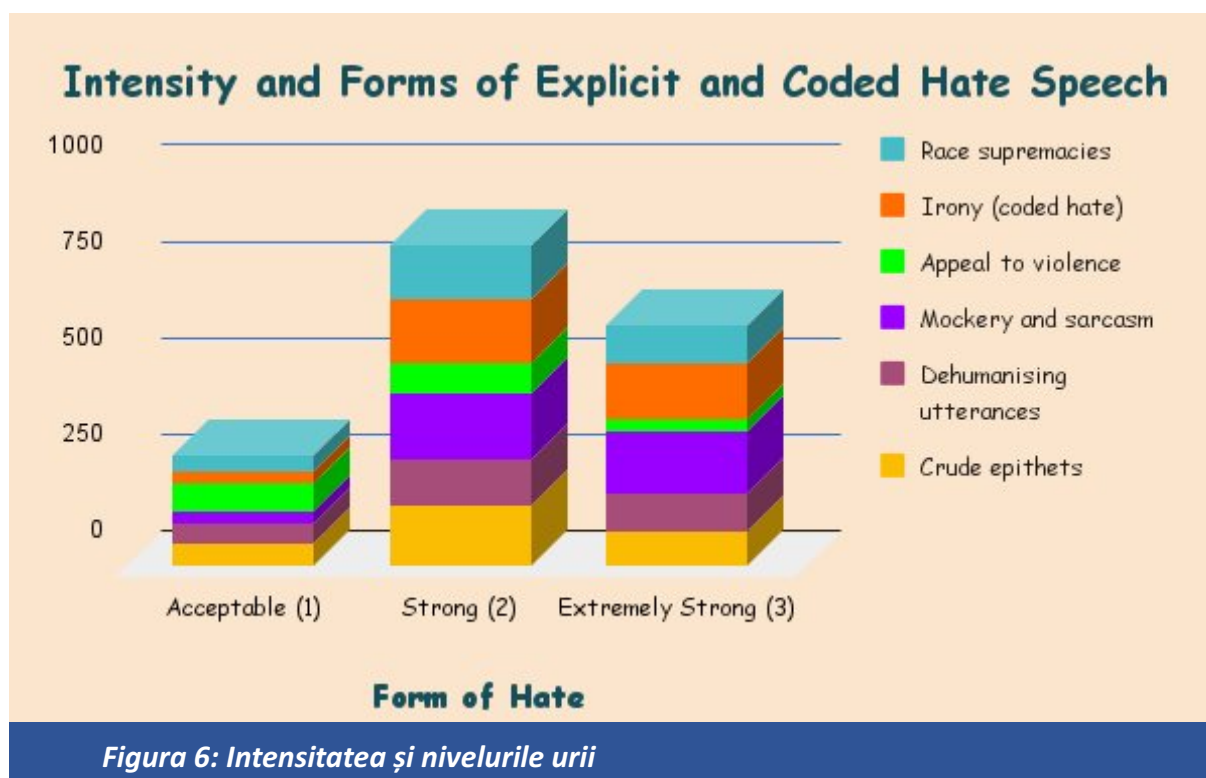
Instrumentul de monitorizare a făcut distincția între expresiile **explicite** și **codificate** ale urii, evaluând **nivelul de agresivitate** și **strategiile lingvistice** utilizate pentru a ascunde sau amplifica discriminarea.

Așa cum se prezintă în *Figura 6 (Intensitatea și nivelurile de ură)*, **discursul de ură** atât

deschis, cât și codificat a coexistat în întreg materialul analizat, adesea suprapunându-se în cadrul aceleiași postări sau al aceluiași fir de discuție.

Cele șase forme cele mai frecvente identificate au fost:

- **Ironie (codificată)** – 170 de mențiuni
- **Supremația rasială** – 139 mențiuni
- **Epitetele vulgare** – 93 de mențiuni
- **Expresii dezumanizante** – 120 mențiuni
- **Apeluri la violență** – 76 de mențiuni
- **Batjocură și sarcasm** – 162 mențiuni

Rezultatele arată că ironia și sarcasmul se numără printre cele mai răspândite mecanisme ale antigipsismului online.

Umorul și ironia codificată au servit adesea ca instrumente pentru a exprima excluderea sau disprețul fără a încălca în mod evident standardele comunității, permițând mesajelor de ură să circule liber.

Expresii precum „doar glumim” sau „nu e rasism, e doar adevărul” erau scuturi retorice comune folosite de autori pentru a evita responsabilitatea.

Postările care invocau **supremația rasială** sau **puritatea națională** apăreau în special în legătură cu dezbaterile politice sau paginile naționaliste.

Aceste narațiuni prezentau comunitățile rome ca amenințări la adresa ordinii sociale, „cetățeni nedemni” sau „neeuropeni”, justificând astfel excluderea în baza unei logici pseudo-patriotice.

Declarațiile dezumanizante și apelurile la violență, deși mai puțin frecvente din punct de vedere numeric, erau cele mai grave din punct de vedere al conținutului.

Acestea variau de la comparații metaforice („sunt ca animalele”) la apeluri directe la vătămare sau exterminare.

Astfel de expresii extreme, deși reprezintă o minoritate din setul de date, reflectă persistența urii radicalizate online și ușurința cu care aceste narațiuni pot reapărea în timpul tensiunilor sociale.

În cele din urmă, **epitetele grosolane și batjocura** și-au menținut rolul de constante lingvistice ale antigipsismului.

Utilizarea lor repetată în secțiunile de comentarii și meme contribuie la internalizarea stigmatizării și la banalizarea discursului de ură în mediul online românesc.

În ansamblu, rezultatele indică faptul că **discursul de ură codificat** a devenit forma dominantă de exprimare antigipsistă online.

În loc de insulte rasiste explicite, discriminarea se ascunde adesea în spatele ironiei, umorului fals sau „opiniilor sincere” exagerate.

Această schimbare lingvistică nu relevă o scădere a rasismului, ci o adaptare a discursului de ură la regulile de moderare ale platformelor, ceea ce face detectarea și combaterea acestuia din ce în ce mai complexe.

3.1.7 Efecte toxice și tipare narative

Analiza efectelor toxice și a modelelor narative recurente relevă modul în care discursul antigipsist evoluează și se perpetuează prin mecanisme emoționale, simbolice și ideologice.

Mai degrabă decât expresii izolate de prejudecată, postările monitorizate arată o structură coerentă de **narațiuni** care întăresc excluderea și normalizează discriminarea în sfera publică digitală.

După cum se ilustrează în *figura 7 (Efecte toxice și modele narative)*, cele mai frecvente dinamici toxice identificate de monitorizatori au fost:

- **Consolidarea stereotipurilor** – 310 mențiuni
- **Consolidarea polarizării** – 276 de mențiuni
- **Justificarea excluderii și a inferiorizării** – 213 mențiuni
- **Consolidarea identității naționale exclusiviste** – 181 de mențiuni
- **Răspândirea miturilor** – 157 mențiuni
- **Răspândirea dezinformării** – 72 de mențiuni

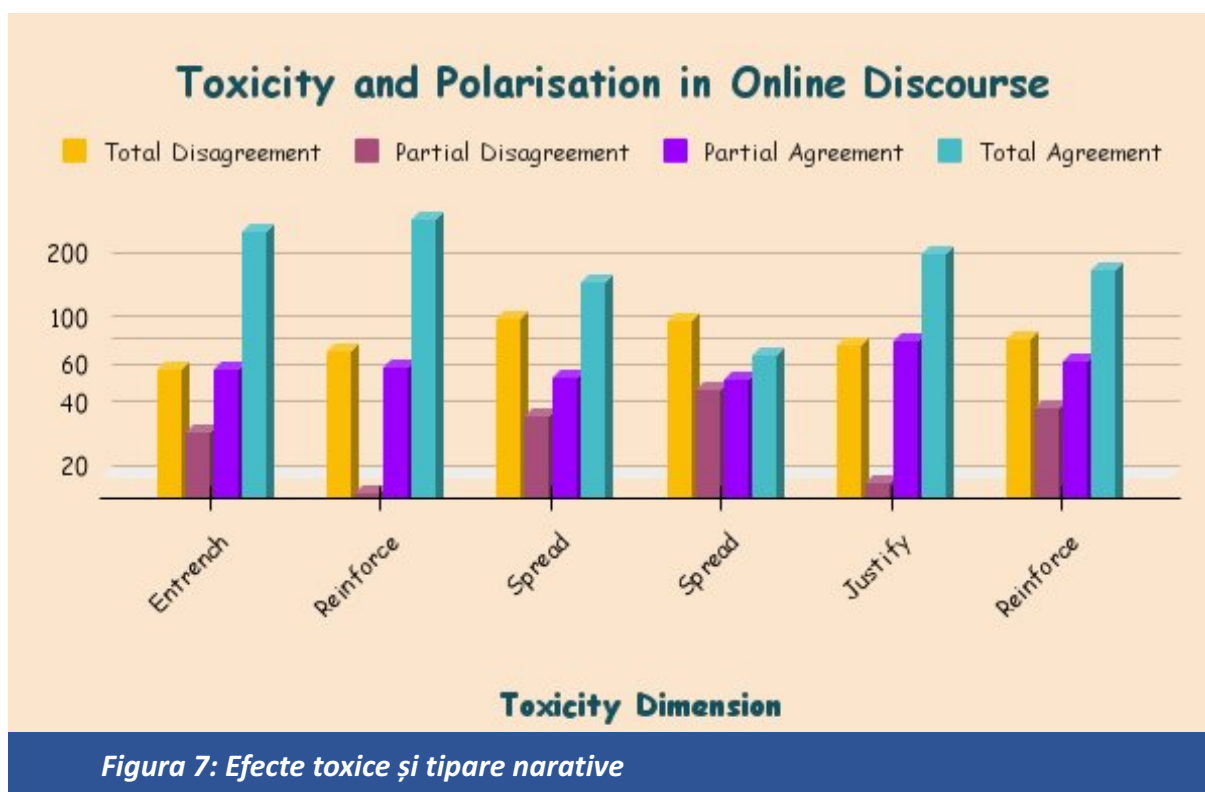

Figura 7: Efecte toxice și tipare narrative

Aceste categorii reflectă modul în care discursul instigator la ură funcționează ca un **ecosistem social și emoțional**, nu doar ca un fenomen lingvistic.

Consolidarea stereotipurilor a apărut ca fiind mecanismul cel mai recurent.

Exemple tipice includ prezentarea romilor ca fiind criminali, leneși sau dependenți de ajutorul social.

Astfel de simplificări reduc identitatea individuală la o stigmatizare colectivă, reproducând aceeași narațiune în contexte diferite – de la comentarii pe portaluri de știri la videoclipuri virale pe TikTok.

Polarizarea profundă se referă la postări sau știri de comentarii care împart în mod clar utilizatorii în grupuri antagoniste („noi împotriva lor”), escaladând adesea în dezbateri ostile.

Acest fenomen a fost deosebit de vizibil în paginile comunităților locale și în discuțiile politice, unde retorica antigipsistă s-a intersectat cu discursurile populiste sau naționaliste.

Aceste „camere de ecou” amplifică sentimentele negative și creează medii în care rasismul devine o normă acceptată social.

Justificarea excluderii și a inferiorizării a apărut în narațiuni care sugerau că romii „și-o caută cu lumânarea”, „refuză să se integreze” sau „nu au ce căuta în Europa”.

Această abordare neagă inegalitatea structurală și transferă responsabilitatea discriminării asupra victimelor înseși.

Răspândirea miturilor și a dezinformării a implicat frecvent afirmații pseudo-statistice și teorii conspiraționiste – de exemplu, despre rata presupusă a criminalității în rândul romilor sau despre presupusa utilizare abuzivă a fondurilor publice de către aceștia.

Aceste narațiuni false au fost rareori contestate de alți utilizatori și au acumulat adesea mii de interacțiuni, dezvăluind vulnerabilitatea publicului la conținutul manipulator.

Consolidarea noțiunilor exclusiviste de identitate națională a fost o strategie discursivă recurentă care asocia „românitatea” sau „europenitatea” cu puritatea etnică.

În contrast, romii erau descriși ca „străini”, „paraziți” sau „oaspeți”, a căror prezență ar amenința coeziunea culturală.

Astfel de narațiuni nu numai că susțin rasismul, ci încurajează și o intoleranță mai largă față de minorități și migranți.

Luate împreună, aceste tipare demonstrează că antigipsismul online este un **sistem narativ multistratificat**, mai degrabă decât o sumă de insulte individuale.

Puterea sa rezidă în repetiție, contagiune emoțională și capacitatea de a ascunde ostilitatea în umor sau comentarii politice.

Din perspectivă socială, aceste constatări subliniază necesitatea de a aborda discursul instigator la ură nu numai prin moderare sau măsuri legale, ci și prin **educație, alfabetizare media și contra-narațiuni** care contestă dezinformarea și promovează empatia.

3.1.8 Reacția platformelor și acțiunile de combatere a discursului

Instrumentul de monitorizare a colectat, de asemenea, date privind **răspunsurile și contra-acțiunile** aplicate de monitorii sau observate pe platforme după raportarea conținutului antigipsist.

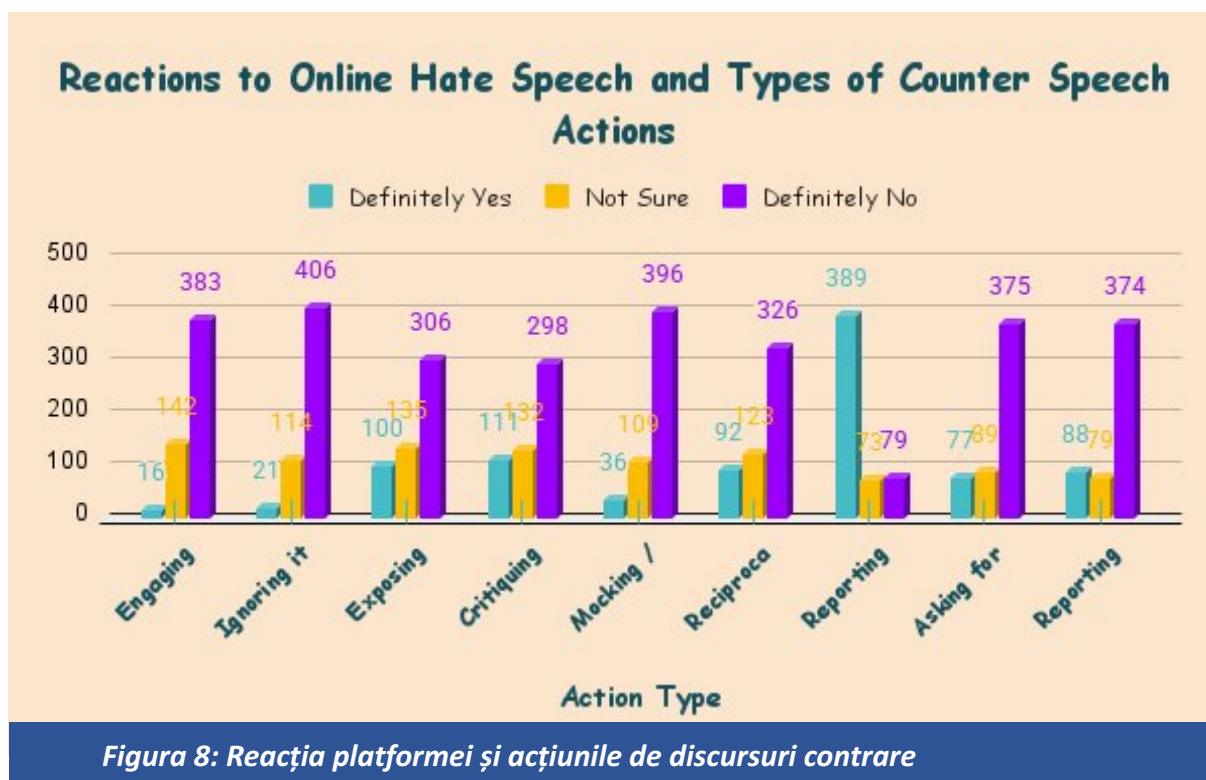
Această secțiune evidențiază atât **reacțiile oficiale ale platformelor**, cât și **strategiile personale** dezvoltate de tinerii monitori atunci când se confruntă cu discursuri de ură online.

După cum se prezintă în *figura 8 (Reacția platformei și acțiunile de contra-discurs)*, majoritatea monitorilor au preferat **raportarea instituțională sau bazată pe platformă**, urmată de acțiuni de **expunere și critică**.

Doar o mică parte s-a angajat direct în dialog cu autorii sau a încercat să contracareze discursul prin comentarii.

Cele mai frecvente acțiuni raportate au fost:

- **Raportarea postării sau a autorului către sistemul platformei**
răspunsul cel mai frecvent, care reflectă încrederea utilizatorilor în mecanismele existente și cunoașterea procedurilor de raportare.
- **Criticarea sau expunerea tacticii/argumentului autorului**
aplicată adesea atunci când postările conțineau dezinformare, stereotipuri sau retorică manipulatorie.
- **Răspunsuri batjocoritoare sau ironice**
utilizate ocazional, în special de către monitorii mai tineri, ca o formă de recuperare a umorului pentru a dezamorsa ostilitatea.
- **Raportarea către instituții sau ONG-uri**
relativ rară, reflectând încrederea limitată a publicului în eficacitatea răspunsurilor instituționale.
- **Implicarea sinceră sau inițierea dialogului**
cea mai puțin frecventă, deoarece monitorii percepeau dezbaterile online cu persoanele care promovează ura ca fiind epuizante din punct de vedere emoțional sau inutile.

În general, **raportarea către platformă** a fost percepută ca fiind cea mai eficientă acțiune, atât datorită accesibilității sale, cât și datorită rezultatelor sale vizibile imediat (blocarea temporară, eliminarea conținutului sau etichetele de avertizare).

Cu toate acestea, mai mulți observatori au remarcat inconsecvențe în aplicarea propriilor reguli de către platforme: în timp ce unele postări care conțineau discursuri de ură clare au fost șterse în câteva ore, altele au rămas online în ciuda multiplelor raportări.

Această moderare inegală evidențiază discrepanțele continue între politică și practică în reglementarea digitală a discursurilor de ură.

În câteva cazuri, monitorii au descris experiențe pozitive, în care raportarea lor a fost urmată de eliminarea postării sau de scuze publice din partea autorului.

Cu toate acestea, în majoritatea cazurilor, **nu s-a primit niciun feedback**, lăsând monitorii în incertitudine cu privire la faptul dacă rapoartele lor au fost analizate sau ignorate.

Astfel de experiențe reflectă o problemă mai amplă de transparență și responsabilitate în rândul marilor companii de social media.

Dincolo de raportarea formală, câțiva monitori și-au exprimat dorința de a lua măsuri mai proactive.

Un monitor a sugerat formarea „unei echipe de comentatori care ar putea posta mesaje anti-rasiste și s-ar putea sprijini reciproc în intervențiile lor”.

Această idee, deși nu a fost implementată în mod oficial în cadrul proiectului, arată o conștientizare crescândă a necesității unui **discurs colectiv de combatere a discursului discriminatoriu** și a unui activism online bazat pe solidaritate.

Este interesant de remarcat că, în timp ce majoritatea monitorilor s-au simțit rezistenți din punct de vedere emoțional – probabil datorită familiarității anterioare cu retorica antigipsistă –, **participanții la cursul de formare din iulie 2025** au raportat un impact emoțional mai puternic atunci când au analizat pentru prima dată conținut similar.

Acest contrast indică faptul că expunerea și distanța analitică pot reduce vulnerabilitatea emoțională, dar pot și normaliza contactul repetat cu discursul de ură.

Aceste concluzii subliniază dublă responsabilitate a platformelor și a utilizatorilor: companiile de social media trebuie să asigure o moderare și o transparență consecvente, în timp ce actorii societății civile, educatorii și rețelele de tineret pot juca un rol cheie în promovarea discursului de combatere și a implicării digitale bazate pe empatie.

3.2 COMPONENTA CALITATIVĂ - NARAȚIUNEA

Componenta calitativă completează concluziile cantitative prezentate în secțiunile anterioare, evidențiind dimensiunile contextuale, emoționale și interpretative ale discursului de ură antigipsist, așa cum a fost experimentat de echipa de monitorizare din România. Dincolo de datele numerice, narațiunile monitorilor relevă complexitatea conținutului de ură care circulă online, impactul său emoțional și limitările percepute ale mecanismelor actuale de raportare.

3.2.1 Modele tematice cheie

Analiza celor 552 de cazuri înregistrate relevă o reapariție persistentă a mai multor narațiuni interconectate:

- **Normalizarea antigipsismului prin umor și ironie.**
Postările și comentariile deghizate în „glume” sau „meme amuzante” conțineau adesea un mesaj subiacent de excludere și dezumanizare. Tonul ușor, aparent inofensiv, masca stereotipuri profund înrădăcinate despre inteligență, moralitate și apartenență, întărind în mod subtil prejudecățile colective.
- **Asocierea identității rome cu criminalitatea și lipsa de educație.**
Multe dintre cazurile monitorizate includeau corelații directe între identitatea etnică și presupuse comportamente negative — în special furtul, violența sau manipularea politică — adesea prezentate ca „bun simț” sau „adevăruri cunoscute de toată lumea”.
- **Polarizarea emoțională și ierarhia morală.**
Discursurile online au divizat adesea comunitățile în „noi împotriva lor”, prezentând romii ca fiind inerent diferiți sau inferiori, în timp ce legitimau agresiunea, controlul sau excluderea în numele moralității sau patriotismului.
- **Persistența urii sub eticheta libertății de exprimare.**
Mai mulți utilizatori și pagini online au justificat publicarea de conținuturi care incită la ură ca fiind „opinii personale” sau „satiră”, exploatarea ambiguităților din liniile directoare ale platformelor și din legislația națională.

3.2.2 Concluzii bazate pe cazuri

Dintre cele 552 de cazuri monitorizate în România, mai multe exemple se remarcă prin valoarea lor ilustrativă atât în ceea ce privește conținutul, cât și reacția platformei:

- **Cazul 1:** O postare publică pe Facebook care incita la violență directă împotriva artiștilor romi („sângele trebuie să curgă”) a fost inițial considerată acceptabilă de sistemele de moderare Facebook, fiind însă eliminată abia după o a doua revizuire. Întârzierea de o lună între cele două răspunsuri evidențiază limitele detectării automate și necesitatea unei analize contextuale umane.
- **Cazul 2:** O postare similară care conținea insulte rasiste și limbaj dezumanizant a rămas online după ce a fost raportată, indicând inconsistențe în moderare și granițele neclare între „ură” și „opinie” în cadrul algoritmilor platformei.
- **Cazul 3:** O pagină publică locală din Târgu Jiu a batjocorit alegătorii romi și a asociat alegerea lor politică cu „nivelul scăzut de educație”. Deși postarea a acumulat peste 600 de interacțiuni și a întărit stereotipurile, nu a fost eliminată. Marcajele temporale identice ale raportului și răspunsului (același minut, zile diferite) sugerează că multe evaluări au fost probabil automatizate și, prin urmare, superficiale.

În ansamblu, aceste cazuri subliniază faptul că **ura explicită este uneori mai probabil să fie eliminată** decât **ura codificată**, care continuă să se răspândească cu un control minim. Mai puțin de **10 % din toate cazurile raportate** au fost șterse după examinarea inițială și doar un număr mic dintre acestea au urmat procedurile de reexaminare.

3.2.3 Efectele emoționale și cognitive asupra monitorilor

Deși monitorii români au fost instruiți și conștienți de expunerea potențială la conținut dăunător, contactul repetat cu narațiuni rasiste, ridiculizări și îndemnuri la violență a generat o tensiune emoțională vizibilă.

Unii monitori au descris sentimente de **neputință** („putem vedea problema, dar nu putem schimba sistemul”), în timp ce alții au subliniat frustrarea față de toleranța aparentă a urii de către algoritmii platformei.

Discursurile de ură umoristice, în special, au fost percepute ca **fiind cele mai epuizante din punct de vedere emoțional**, deoarece necesitau un efort constant de interpretare pentru a distinge ironia de răutate. Mai mulți monitori au subliniat că astfel de postări, tocmai pentru că provoacă râsete, au cel mai mare potențial de a normaliza prejudecățile și de a influența percepțiile colective.

3.2.4 Observații privind ecosistemul urii

În timpul procesului de monitorizare, echipa a identificat **mai multe ecosisteme online interconectate** care reproduc în mod continuu narațiuni antigipsiste. În special, site-ul web *Incorect Politic* a găzduit o categorie intitulată în mod explicit „Problema țigănească”, care funcționează ca un depozit de discursuri antigipsiste. Site-ul, conectat acum la alte domenii extremiste, pretinde a fi un spațiu de „liberă exprimare”, promovând în același timp propaganda xenofobă, antisemită și naționalistă.

Monitorii români au discutat despre posibile căi de acțiune dincolo de raportarea către

platforme – inclusiv sesizarea **Consiliului Național Audiovizual (CNA)** sau a altor instituții competente – întrucât autoreglementarea digitală singură părea insuficientă.

3.2.5 Apariția discursului contrar și a răspunsului colectiv

În etapele ulterioare ale procesului de monitorizare, echipa a inițiat discuții interne privind formarea unui „**grup de lucru informal de contra-discurs**” – un mic grup de monitori care să coordoneze răspunsurile online la cazurile vizibile de discursuri de ură prin comentarii constructive, argumentare bazată pe fapte și sprijin reciproc.

Deși inițiativa a rămas într-o fază conceptuală, ea a demonstrat o trecere treptată de la **observarea pasivă la implicarea civică colectivă** și a arătat motivația monitorilor de a acționa proactiv împotriva antigipsismului online.

3.2.6 Rezumat

Dovezile narative colectate în România ilustrează modul în care discursul de ură antigipsist persistă prin umor, limbaj codificat și discurs pseudo-rațional, scăpând mecanismelor automate de moderare. De asemenea, arată costul emoțional al confruntării repetate cu astfel de conținut, chiar și pentru observatorii instruiți.

Aceste informații calitative întăresc necesitatea:

- protocoale de moderare mai transparente și centrate pe om;
- definiții juridice mai clare ale discursului de ură online;
- sprijin psihologic pe termen lung pentru tinerii monitori și activiști;
- și inițiative civice durabile capabile să contracareze ura prin cetățenie digitală informată.

4. DISCUȚIE

Concluziile cercetării naționale TAAO din România demonstrează persistența discursului de ură antigipsist în mediul online și relevă discrepanțe semnificative între legislația existentă, sistemele de moderare ale platformelor și experiențele digitale reale ale utilizatorilor.

În timp ce datele cantitative ilustrează tiparele și formele conținutului de ură, dovezile calitative aprofundează înțelegerea modului în care acest fenomen funcționează la nivel psihologic, social și algoritmic.

În același timp, analiza arată că, dincolo de dimensiunea tehnică a moderării, problema are o componentă profund umană și educativă, legată de modul în care prejudecățile, stereotipurile și lipsa de empatie se manifestă și se perpetuează în spațiul digital.

4.1 INTERPRETAREA REZULTATELOR

Datele de monitorizare confirmă faptul că discursurile antigipsiste rămân profund înrădăcinate în discursul digital din România, adaptându-se în mod flexibil la tendințele sociale și la dinamica platformelor. Deși discursurile explicite de ură (îndemnuri la violență, insulte rasiale, limbaj dezumanizant) continuă să apară frecvent, o proporție din ce în ce mai mare din conținutul monitorizat se bazează pe forme codificate, ironice sau pseudo-argumentative.

Aceste expresii eludează atât clasificarea legală, cât și instrumentele automate de moderare, normalizând efectiv rasismul sub masca „umorului”, „libertății de exprimare” sau „opinii personale”. Această tendință relevă nu numai limitările tehnice ale platformelor, ci și nevoia urgentă de educație digitală care să cultive discernământul moral și empatia în rândul utilizatorilor.

Prevalența unui astfel de discurs este amplificată de algoritmi platformelor care prioritizează angajamentul în detrimentul eticii. Cu cât o postare este mai controversată sau mai încărcată emoțional, cu atât este mai mare vizibilitatea și indicatorii de interacțiune ai acesteia. În consecință, ura devine atât conținut, cât și marfă, susținând vizibilitatea online și erodând în același timp coeziunea socială.

Prin urmare, combaterea discursului de ură nu se poate baza exclusiv pe algoritmi sau politici ale platformelor; este nevoie de implicarea conștientă a fiecărui utilizator în recunoașterea și deconstrucția prejudecăților și stereotipurilor personale.

În același timp, procentul extrem de scăzut de postări eliminate (sub 10%) ridică serioase îndoieli cu privire la eficacitatea și transparența sistemelor de raportare ale platformelor. Datele relevă o dependență puternică de răspunsurile automate și o capacitate limitată de revizuire umană. Chiar și atunci când se depun contestații, eliminarea conținutului are loc în mod inconsecvent și fără explicații clare, lăsând utilizatorii neputincioși și neîncredători în proces. Această lipsă de transparență subminează încrederea publicului și descurajează implicarea civică, întărind percepția că spațiul online este unul al impunității, mai degrabă decât al responsabilității comune.

Aceste constatări evidențiază necesitatea unor strategii intersectoriale coerente, care să integreze educația, reglementarea și empatia, reconstruind în același timp încrederea în

instituțiile relevante. Consolidarea transparenței și a responsabilității nu numai că ar spori eficacitatea mecanismelor de combatere a urii, ci ar și întări încrederea tinerilor cetățeni romi și neromi în instituțiile publice și în valorile democratice.

4.2 RELEVANȚA POLITICILOR ȘI IMPLICAȚIILE PENTRU PĂRȚILE INTERESATE

Constatările acestui studiu au mai multe implicații pentru factorii de decizie, platformele online și actorii societății civile.

Pentru platformele online:

- Îmbunătățirea acurateței moderării prin sisteme hibride care combină detectarea AI cu revizuirea contextuală umană, în special pentru discursurile de ură codificate și conținutul „umoristic” antigipsist.
- Creșterea transparenței prin furnizarea utilizatorilor de feedback clar cu privire la deciziile de moderare și criteriile utilizate pentru respingere sau aprobare.
- Colaborarea cu organizațiile conduse de romi pentru a elabora în comun materiale de formare pentru moderatori și pentru a dezvolta mecanisme de semnalare sensibile la context.
- Introducerea unor categorii de raportare mai detaliate, care să permită utilizatorilor să specifice natura exactă a încălcării. Cu cât opțiunile sunt mai generale, cu atât devine mai dificil să se asigure eliminarea conținutului dăunător.
- Implementarea de filtre preventive care blochează automat postările care conțin anumite cuvinte cheie sau simboluri vizuale legate de ură, indiferent de format (text, imagine, video sau audio).
- Pe termen lung, obiectivul nu ar trebui să fie doar eliminarea conținutului care incită la ură, ci și prevenirea acestuia prin educație, sisteme inteligente de filtrare și responsabilitate digitală.

Pentru instituțiile naționale:

- Consiliul Național Audiovizual (CNA), Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD) și Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID) ar trebui să consolideze protocoalele de cooperare pentru gestionarea urii online, asigurându-se că cazurile grave pot fi escaladate rapid și cu consecințe legale.
- Crearea unei platforme naționale online integrate, unde cetățenii și ONG-urile pot raporta conținutul bazat pe ură și pot urmări în timp real stadiul plângerilor. Acest sistem ar trebui să reducă întârzierile birocratice și să ofere feedback clar și transparent cu privire la rezultatele cazurilor.
- Introducerea de programe de formare continuă pentru ofițerii de aplicare a legii și funcționarii publici în ceea ce privește recunoașterea antigipsismului și a urii cibernetice, în conformitate cu standardele UE.

Pentru societatea civilă și actorii din domeniul educației:

- Promovarea modelelor de monitorizare participativă și de implicare civică digitală care cultivă conștientizarea, empatia și dialogul intercultural.
- Oferirea de sprijin emoțional și spații sigure de reflecție pentru persoanele implicate în activități de educație digitală și monitorizare, recunoscând impactul psihologic al expunerii repetate la conținut ostil.
- Sprijinirea proiectelor care reunesc participanți romi și neromi de toate vârstele în activități incluzive și cooperative desfășurate în condiții de egalitate, promovând dialogul și înțelegerea reciprocă.
- Încurajarea inițiativelor educaționale și culturale care abordează cauzele profunde ale discriminării – conștientizarea și transformarea stereotipurilor, prejudecăților și escaladarea urii.
- Promovarea respectului pentru tradițiile, valorile și culturile fiecărei comunități, contribuind la un climat social echilibrat, empatic și incluziv.
- Astfel de inițiative pot transforma monitorizarea și reflecția în exerciții de responsabilitate personală și colectivă, în care educația și conștientizarea de sine devin principalele instrumente ale schimbării

4.3 CONTEXTUL EUROPEAN MAI LARG?

Deoarece analiza comparativă între țările partenere este încă în curs de desfășurare, concluziile privind contextul european mai larg vor fi integrate odată ce toate rapoartele naționale vor fi finalizate și publicate.

Cu toate acestea, pe baza constatărilor din România, rezultatele sugerează că fenomenul antigipsismului online se extinde dincolo de granițele naționale și se aliniază unui model mai larg de discriminare digitală observat în întreaga Europă.

Proiectul TAAO oferă, prin urmare, un cadru comun de reflecție și învățare, conectând datele colectate la nivel local la o înțelegere europeană a problemei și contribuind la formularea de politici și acțiuni coordonate.

4.4 LIMITĂRI

Ca orice cercetare de această natură, studiul de față se confruntă cu anumite limitări:

- Eșantionul a fost **neprobabilistic**, bazat pe rețelele personale de socializare ale monitorilor și pe conținutul întâlnit în activitatea lor zilnică online; prin urmare, rezultatele nu pot fi generalizate la toate mediile online.
- **Instrumentele de raportare și răspunsurile de moderare** au variat semnificativ de la o platformă la alta, limitând uneori coerența comparativă.
- **Prejudecățile emoționale și cognitive** ar fi putut influența interpretarea subiectivă a anumitor expresii codificate.

În ciuda acestor limitări, setul de date rămâne valoros pentru înțelegerea **structurii, retoricii și consecințelor discursului de ură antigipsist** în spațiile online.

4.5 CONCLUZII CHEIE

Cercetarea evidențiază nu numai necesitatea urgentă a unui **cadru european comun** care să integreze educația, reglementarea și empatia în combaterea antigipsismului online, ci și necesitatea unei **schimbări de perspectivă** — de la reacție la prevenire.

Accentul ar trebui să se îndepărteze de ștergerea sau sancționarea conținutului care incită la ură — un proces care seamănă adesea cu o „luptă împotriva morilor de vânt” — și să se îndrepte către abordarea **cauzelor profunde** care generează astfel de narațiuni.

Educația joacă un rol central în această transformare. Ea implică cultivarea conștientizării individuale a modului în care stereotipurile și prejudecățile se formează, se transmit și pot fi schimbate. Recunoașterea faptului că fiecare dintre noi are potențialul de a reproduce sau de a întări discriminarea, chiar și în mod neintenționat, este primul pas către o schimbare reală.

Această componentă educațională trebuie completată de **o legislație fermă, dar preventivă**, capabilă să limiteze apariția conținutului discriminatoriu încă din momentul publicării. Crearea de **filtre etice și de măsuri de protecție automate** nu ar trebui considerată cenzură, ci mai degrabă un **mecanism colectiv de protecție** menit să păstreze sănătatea morală a spațiului digital.

În cele din urmă, este vorba despre **restabilirea echilibrului social și uman** — despre capacitatea noastră colectivă de a observa când societatea se îndreaptă spre căi distructive și de a schimba în mod conștient direcția înainte de a se produce daune ireversibile.

5. CONCLUZIE

Cercetarea națională realizată în cadrul proiectului **Together Against Antigypsyism Online (TAAO)** oferă informații esențiale despre formele, dinamica și persistența discursului de ură antigipsist în spațiul digital din România. Pe parcursul unui an (octombrie 2024 – septembrie 2025), **552 de cazuri** au fost monitorizate, analizate și clasificate în mod sistematic, combinând indicatori cantitativi cu reflecții calitative ale tinerilor monitori. Studiul arată că antigipsismul continuă să se adapteze la mediile online contemporane, circulând prin **meme, umor, expresii codificate și justificări pseudo-raționale**. Deși ura explicită rămâne vizibilă, ea este completată din ce în ce mai mult de discursuri mai subtile, recompensate algoritmic, care maschează discriminarea sub pretextul divertismentului sau al „libertății de exprimare”.

Doar o mică parte din cazurile raportate – **mai puțin de 10%** – au fost eliminate de platforme după ce au fost semnalate, ceea ce relevă lacune semnificative în procesele de moderare și eficiența limitată a sistemelor automatizate.

Monitorii implicați în cercetare au demonstrat **echilibru emoțional și conștientizare reflexivă**, transformând procesul de monitorizare într-un exercițiu de observare, empatie și gândire critică. În loc să experimenteze oboseala sau desensibilizarea, ei au subliniat importanța recunoașterii mecanismelor care stau la baza discursului de ură și a observării propriilor reacții emoționale — un pas necesar către dezvoltarea rezilienței și responsabilității digitale.

În același timp, procesul de monitorizare a favorizat **motivația civică și implicarea constructivă** a participanților. Apariția unor inițiative precum „grupul de lucru pentru combaterea discursului de ură” ilustrează o schimbare către implicarea proactivă, cooperarea între colegi și cetățenia digitală critică. Aceste evoluții demonstrează modul în care participarea tinerilor poate transforma observația în acțiuni semnificative, contribuind la crearea unor spații online mai sigure și mai incluzive.

5.1 PRINCIPALELE CONCLUZII

- Narațiunile antigipsiste din România rămân prezente pe toate platformele majore de socializare, în special Facebook și TikTok, adesea deghizate în umor, ironie sau comentarii culturale.
- Mecanismele de raportare s-au dovedit inconsistente și adesea ineficiente, deoarece sistemele automate de moderare nu au reușit să identifice formele subtile sau codificate de discursuri de ură.
- Monitorii implicați în proiect au demonstrat o puternică conștientizare emoțională și adaptabilitate, menținând o abordare echilibrată atunci când au fost expuși la conținut antigipsist. Deși expunerea repetată la astfel de materiale poate provoca disconfort sau sentimente de neputință, echipa a gestionat aceste situații prin dialog, reflecție colectivă și sprijin reciproc.

- Ecosistemul online al urii continuă să fie susținut de o rețea de site-uri web, pagini publice și forumuri interconectate, care amplifică reciproc mesajele și vizibilitatea, creând un efect de normalizare a discriminării.
- Într-un context ideal, îmbunătățirea procesului de combatere a discursului de ură necesită ca fiecare dintre noi – cei care sunt conștienți de ciclul *Stereotip* → *Prejudecată* → *Discriminare* – să luăm măsuri conștiente pentru a-l rupe. Prin răspândirea conștientizării acestor mecanisme și utilizarea modelelor educaționale, cum ar fi *Piramida urii*, putem genera un efect de bulgăre de zăpadă care favorizează conștientizarea și responsabilitatea colectivă.
- Prin această lentilă, mai multe persoane pot începe să observe cum ignoranța – chiar și în formele sale subtile – poate duce la acțiuni distructive și excludere. Înțelegerea acestor mecanisme și asumarea responsabilității personale pentru schimbare reprezintă primii și cei mai esențiali pași către o transformare autentică – atât individuală, cât și socială.

5.2 Recomandări

Pentru platformele online:

- Consolidati capacitățile de moderare bazate pe factorul uman pentru discursurile de ură specifice unei anumite culturi, cum ar fi antigipsismul.
- Stabilirea unor procese de apel transparente și accesibile, oferind explicații detaliate pentru deciziile de moderare.
- Colaborarea cu organizațiile române pentru a dezvolta lexicoane, materiale de formare și sisteme de alertă timpurie pentru detectarea discursurilor de ură.
- Introducerea unor categorii de raportare mai detaliate, astfel încât utilizatorii să poată specifica în mod clar motivul raportării. Cu cât categoria este mai generală sau mai vagă, cu atât este mai dificilă eliminarea unei postări.
- Crearea de filtre automate și sisteme bazate pe cuvinte cheie care să împiedice publicarea de conținut discriminatoriu, indiferent de formatul acestuia (text, video, audio, meme etc.).

Către autoritățile publice:

- Îmbunătățirea coordonării interinstituționale între **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)**, **Consiliul Național Audiovizual (CNA)** și **Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID)** prin intermediul agenției sale specializate, **Autoritatea pentru Digitalizarea României (ADR)**.
- Să instituie un **mecanism național de raportare și sesizare** a discursurilor de ură online, în cadrul căruia cazurile să poată fi semnalate și urmărite în timp real, iar soluțiile să fie emise în câteva luni, nu în ani.

- Sprijinirea campaniilor de sensibilizare a publicului cu privire la responsabilitatea online și pericolele normalizării discursurilor discriminatorii.

Către societatea civilă și actorii din domeniul educației:

- Promovați inițiativele conduse de tineri, educația între egali și formarea în combaterea discursului instigator la ură pentru a încuraja participarea conștientă și responsabilă online.
- Oferiți sprijin emoțional și spații sigure de reflecție celor implicați în activități de monitorizare și educație digitală care sunt expuși la conținut sensibil sau ostil.
- Sprijiniți proiectele care reunesc persoane de toate vârstele, de etnie romă și non-romă, în activități comune desfășurate pe picior de egalitate, bazate pe dialog, cooperare și înțelegere reciprocă.
- Încurajați inițiativele educaționale și culturale care abordează rădăcinile fenomenului – conștientizarea și transformarea stereotipurilor, prejudecăților și a amplitudinii urii.
- Promovarea respectului pentru tradițiile, valorile și culturile tuturor comunităților, contribuind la un mediu social echilibrat, empatic și incluziv.

Către părțile interesate europene:

- Să integreze antigipsismul ca un obiectiv specific în cadrul politicilor digitale ale UE care abordează ura și dezinformarea online.
- Asigurați finanțarea durabilă a rețelelor transnaționale de monitorizare, precum TAAO, care combină acțiunile civice la nivel local cu cercetarea academică.
- Să sprijine proiecte și campanii de sensibilizare care explorează modul în care stereotipurile și prejudecățile modelează comportamentul discriminatoriu – adesea în mod inconștient – și să încurajeze transformarea mentalității pentru ca generațiile viitoare să crească într-o cultură incluzivă.

5.3. Observații finale

Contribuția României la TAAO confirmă faptul că combaterea antigipsismului online nu este doar o sarcină tehnică sau de reglementare, ci una culturală și morală. Spațiul digital oglindește valorile societății: atunci când excluderea este tolerată online, aceasta legitimează în mod tacit discriminarea offline. Prin documentarea, analizarea și combaterea discursului instigator la ură, acest proiect reafirmă puterea vigilenței civice și a empatiei ca instrumente pentru justiție. Vocile tinerilor monitori – critice, rezistente și pline de speranță – reprezintă nu numai un rezultat al cercetării, ci și o promisiune pentru viitorul democrației digitale a Europei.

În același timp, cel mai important nivel de transformare rămâne cel personal. Dincolo de legi, algoritmi și reacții instituționale, schimbarea reală începe atunci când fiecare dintre

noi devine conștient de stereotipurile și prejudecățile care ne modelează propriile percepții și comportamente. Observarea acestor mecanisme interioare și alegerea conștientă de a acționa diferit – fie în viața de zi cu zi, în spațiile online sau în comunitățile noastre – creează fundamentul pentru o incluziune autentică.

Poate că sună idealist, dar odată ce transformăm rădăcinile, inevitabil se vor schimba și roadele. Când mentalitatea și modul de a vedea și de a acționa în lume evoluează, mediul extern și relațiile noastre vor urma. În acest sens, fiecare act de conștientizare, empatie și responsabilitate nu este doar un gest individual, ci o contribuție la un proces colectiv de vindecare care redefinește ceea ce înseamnă coexistența, respectul și umanitatea în era digitală.

6. REFERINȚE

Anti-Defamation League (ADL) Referință – Piramida urii
.....

Liga Anti-Defăimare. (2019). Piramida urii. Departamentul de Educație al ADL.
Preluat de pe <https://www.adl.org/resources/tools-and-strategies/pyramid-hate>
.....

Alianța împotriva antigipsismului. (n.d.). Definiția și cadrul antigipsismului. Preluat de pe www.antigyptism.eu
.....

Bonilla-Silva, E. (2006). Rasism fără rasiști: rasismul orb la culoare și persistența inegalității rasiale în America. Rowman & Littlefield.
.....

Breazu, P., & Machin, D. (2022). Discursuri despre rasism și naționalism în mass-media online: o abordare multimodală. Routledge.
.....

Comisia Europeană. (2020). Cadrul strategic al UE pentru egalitate, incluziune și participare a romilor 2020-2030. Bruxelles: Comisia Europeană.
.....

Comisia Europeană. (2021). O Europă mai incluzivă și mai protectoare: extinderea listei infracțiunilor UE la discursul și infracțiunile motivate de ură. COM(2021) 777 final.
.....

Parlamentul European. (2017). Rezoluție privind aspectele legate de drepturile fundamentale în integrarea romilor în UE: combaterea antigipsismului (2017/2038(INI)). Preluat de pe https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2017-0413_EN.html
.....

Lentin, A. (2016). Rasismul în public sau rasismul public: combaterea rasismului în epoca post-rasială. Studii etnice și rasiale, 39(1), 33-48. <https://doi.org/10.1080/01419870.2016.1096409>
.....

Molnár, E. (2022). Teoria fundamentată post-positivistă în cercetarea calitativă a mass-mediei. European Journal of Qualitative Inquiry, 13(2), 87-102.
.....

PECAO (Peer Education to Counter Antigypsyist Online Hate Speech). (2022). Raport final. Rețeaua Europeană a Organizațiilor de Bază ale Romilor (ERGO). Bruxelles: DG Justiție & Google. Preluat de pe <https://ergonetwork.org/pecao/>
.....

Rotaru, I., & Grebeldinger, D. (2025). Împreună împotriva antigipsismului online (TAAO): Cadru metodologic și raport de sinteză comparativă. Timișoara: Asociația Nevo Parudimos.
.....

Siapera, E., Moreo, E. și Zhou, J. (2018). HateTrack: Urmărirea și monitorizarea discursului rasist online. Comisia irlandeză pentru drepturile omului și egalitate. <https://www.ihrec.ie/app/uploads/2018/11/HateTrack-Tracking-and-Monitoring-Racist-Hate-Speech-Online.pdf>
.....

Smith, A. (2018). Forme de contra-discurs în contexte digitale: considerații etice și abordări practice. Journal of Digital Ethics, 7(3), 45-61.
.....

Smahel, D., Machackova, H., Mascheroni, G., Dedkova, L., Staksrud, E., Ólafsson, K., Livingstone, S. și Hasebrink, U. (2020). EU Kids Online 2020: Rezultatele sondajului din 19 țări. EU Kids Online. <https://doi.org/10.21953/lse.47fdeqj01ofo>

7. Anexe I

INSTRUMENT DE MONITORIZARE PENTRU ANALIZA CONȚINUTULUI DISCURSURILOR DE URĂ ONLINE

Platforma de socializare	Tip				
	Conturi personale/private	Mass-media online * (știri, reviste etc.)	Conturi publice instituționale*	Personalități publice***	Influenceri pe rețelele sociale
Facebook (Meta)					
Twitter (X)					
Instagram					
YouTube					
TikTok					
Altele (vă rugăm să specificați)					

*Pagina oficială

** instituții guvernamentale (poliție, ministerul educației, agenții guvernamentale etc.), municipalități, companii, organizații neguvernamentale (inclusiv biserici, școli, instituții culturale)

*** politicieni, profesori/oameni de știință renumiți, artiști, muzicieni, jurnaliști

Numele (site-ului/contului/publicației/canalului)	
Data publicării:	
Link sau captură de ecran	
Privat sau public	Public
Autor (dacă este cazul)	

Acoperire (numere)

Aprecieri (aprecieri)	Dislikes (inclusiv furie sau tristețe)	Distribuir	Comentarii	Vizualizări (vizualizări)

II. Subiect general

Subiect principal	Explicați
Infrațiuni comise de romi	
Aspecte sociale (locuințe, asistență socială, sărăcie, imigrație etc.)	
Aspecte legate de educație (abandon școlar, condiții de școlarizare, burse etc.)	
Aspecte legate de sănătate/igienă (pandemie, acces la spitale, avort etc.)	
Mișcări sociale (proteste, drepturi civile, reprezentare) și ONG-uri	
Politică (reprezentări, partide politice, alegeri)	

Lideri romi (inclusiv femei)
Evenimente culturale (muzică, filme, teatru etc.)
Evenimente sportive (concursuri, jocuri)
Altele (despre romi)

Pe o scară de la 1 la 5, cum apreciați cadrul general al subiectului:

Pozitiv +	Negativ -	Neutru 0

*vă rugăm să multiplicați rândurile de câte ori este necesar pentru fiecare dintre subiectele identificate

Tipul conținutului	Pozitiv +	Negativ -	Neutru 0
Informații din mass-media (rapoarte, știri etc.)			
Invitații (evenimente culturale/sportive, concerte, seminarii web etc.)			
Anunțuri (informații despre activitățile zilnice, comunicate de presă)			
Puncte de vedere (editoriale, jurnale, impresii, comentarii)			
Publicitate și recomandări (vânzări, promoții, locuri de muncă, călătorii etc.)			
Curiozități (fapte speciale/extraordinare, povești)			
Divertisment (muzică, videoclipuri, filme)			
Altele			

Stilul conținutului	Pozitiv +	Negativ -	Neutru 0
Emoțional			
Formal/ Oficial			
Apel la acțiune			
Amuzant			
Artistic/ Fictiv			
Științific			
Altele			

Include elemente vizuale?	
Da	Nu

Vă rugăm să indicați formele non-textuale utilizate (și numărul acestora, dacă sunt mai multe)	
Fotografii	
Meme/ GIF-uri	
Caricaturi	
Materiale multimedia (rolouri, povești)	
Videoclipuri	
Animații	
Altele	

Pe o scară de 3 niveluri, cum apreciați cadrul general al elementelor vizuale:

Pozitiv +	Negativ -	Neutru 0

*vă rugăm să multiplicați rândurile de câte ori este necesar dacă există mai mult de o formă vizuală în postare

II. Discursul de ură online – Intensitatea și nivelurile de ură

	Niveluri de ură		
	1 acceptabil	2 puternic	3 extrem de puternic
Epitetele vulgare			
Insulte rasiste			
Expresii dezumanizante			
Emoții saturate (furie, indignare, ostilitate)			
Batjocură și sarcasm			
Apel la violență (inclusiv ucidere)			
Altele			

	Niveluri de ură		
	1 acceptabil	2 puternic	3 extrem de puternic
Utilizarea argoului			
Ironie			
Ambiguitate			
Referințe pseudo-științifice (genetică, statistici false)			
Supremația rasei (albe)			
Retorica specifică (metonimii, circumlocuții, ambiguitate)			
Altele			

Utilizarea limbajului argotic = utilizarea limbii/cuvintelor rome pentru a amplifica apartenența la comunitate
Circumlocuții = vorbire ocolită („multă mizerie în zona noastră”, „atât de întuneric în acest bloc de apartamente”)

Ironie = vezi și sarcasm și batjocură („nu pot ajunge în rai, sunt prea grei ca să zboare” ... pentru cât de multe bijuterii au furat)

Ambiguitate = utilizarea unor semne de punctuație pentru a face remarci retorice („ar trebui să fie trimiși în lagăre de concentrare sau nu?!”)

Referințe pseudo-științifice (genetică)/statistici false = utilizarea datelor statistice neoficiale, a unor site-uri științifice obscure sau a unor cercetări; 80% dintre romi nu vor să muncească

Whataboutery = „dar ce zici de ai noștri”, referindu-se la noi și la ei, dialogul dialectic obișnuit între noi și ei
Metonimii = „religia înșelăciunii”, expresii utilizate pentru a înlocui referirea directă la romi (fără a specifica cuvântul așa cum este)

Conținutul transmite următoarele mesaje? În ce măsură?

	Niveluri de toxicitate (a urii)			
	Dezacord total	Dezacord parțial	Acord parțial	De acord total
Polarizare accentuată				
Consolidarea stereotipurilor				
Răspândirea miturilor				
Răspândirea dezinformării (știri false)				
Justificarea excluderii, stigmatizării și inferiorizării				
Consolidarea noțiunilor exclusiviste de apartenență și identitate națională				
Altele				

Consolidează polarizarea = noi vs. ei

Consolidarea stereotipurilor = în special a celor negative (leneși, murdari, analfabeți etc.)

Răspândirea miturilor = puteri supranaturale, vrăjitorie etc.

Știri false = ei răspândesc bolile prin călătoriile și modul lor de viață

III. Tipuri de contra-discurs

1. Postarea încalcă regulile bunului simț? Da/Nu
2. Ce tip de acțiuni ați întreprinde?

	Cu siguranță da	Nu sunt sigur	Cu siguranță nu
Implicare sinceră			
Ignorarea			
Expunerea tacticii/strategiei autorului			
Criticarea eficacității, succesului sau calității argumentelor și comportamentelor autorului			
Batjocorirea și luarea în derâdere a acestuia (sau a autorului)			
Răspunsul cu aceeași monedă			
Raportarea (autorului) către sistemul platformei			
Solicitarea de ajutor juridic (societatea civilă)			
Raportarea către autorități (instituționale)			
Altele			

În cazul în care decideți să luați măsuri, vă rugăm să furnizați dovezi ale activității dvs.:

	Activitate (descriere succintă: ce, cine, de ce, data)	Exemple (link sau captură de ecran)
Text (comentariu la postare)		
Text (raportare către platformă)		
Text (raportare instituțională)		
Vizual (fotografie/captură de ecran)		

În cazul în care există (doar) **comentarii** la postare/articol/imagini, vă rugăm să ne furnizați câteva detalii:

	Frecvență	Exemple (dacă este cazul)
Număr de comentarii		
Numărul autorilor comentariilor		
Tipul limbajului (agresiv vs. pașnic) – scară de 5 niveluri		
Conturi false (identități ascunse)		
Intensitatea comentariilor		
Persistența (insistă în a comenta cu una sau mai multe persoane)		
Tipuri de popularitate și influență ale comentariului (aprecieri/favorite/distribuirile) – scară de 3 niveluri		

IV. Raportare (observații personale):

Raportare - observația dvs. personală. Vă rugăm să scrieți într-un paragraf scurt câteva răspunsuri la următoarele întrebări orientative:

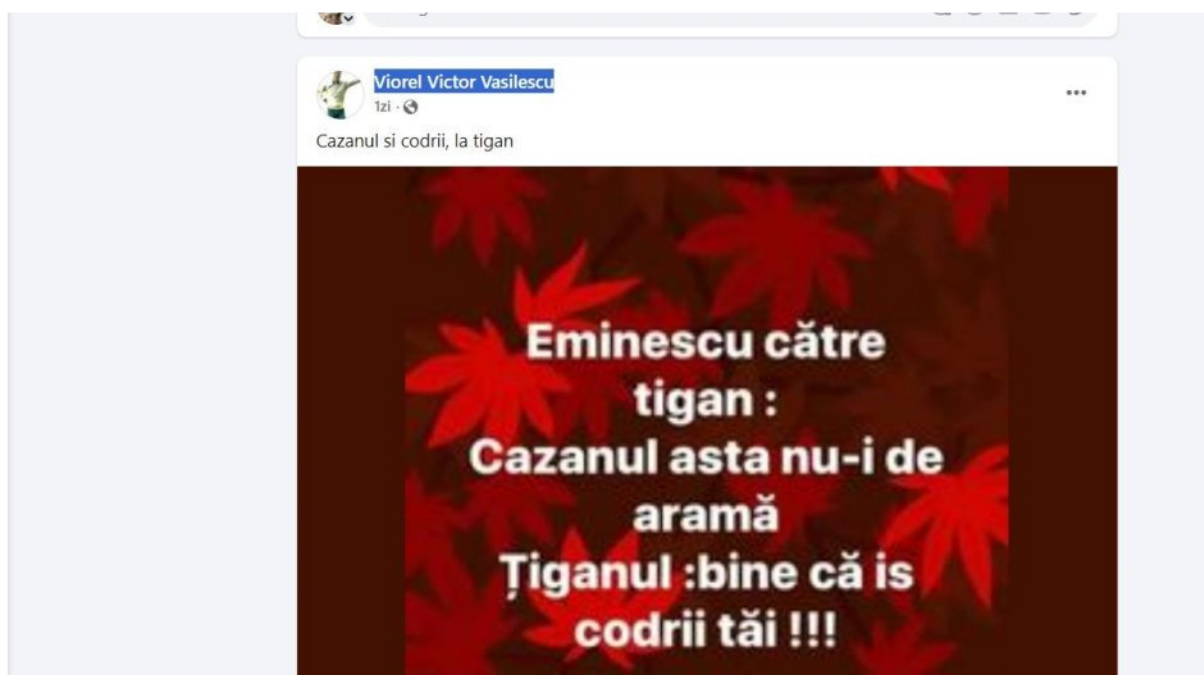
- Care au fost recomandările dvs.? Cui (platformei, autorului, instituției)
- Ce răspuns ați primit și când? (menționați dacă nu ați primit niciun răspuns)
- Cum a fost luată decizia? (s-au formulat scuze, postarea a fost ștearsă; autorul a fost blocat, autorul a fost tras la răspundere etc.)
- Sunteți mulțumit sau nemulțumit de răspuns/acțiune? Explicați de ce.

Informații generale:

Țara:	
Numele organizației:	
Date colectate de (nume):	
Adresă de e-mail:	
Data analizei:	
Data raportului transmis (în cazul punctului IV):	

8. Anexe II EXEMPLE DE IMAGINI

Postarea publicată de Stoenica Sorin

 Stoenica Sorin
22 aprilie la 18:09 · 🌐

Îi pot înțelege pe țigani, e de-al lor... Îi pot înțelege pe ANALfabeți, e de-al lor... Dar pe bune, atât de mulți ??? Noi ce vină avem ???

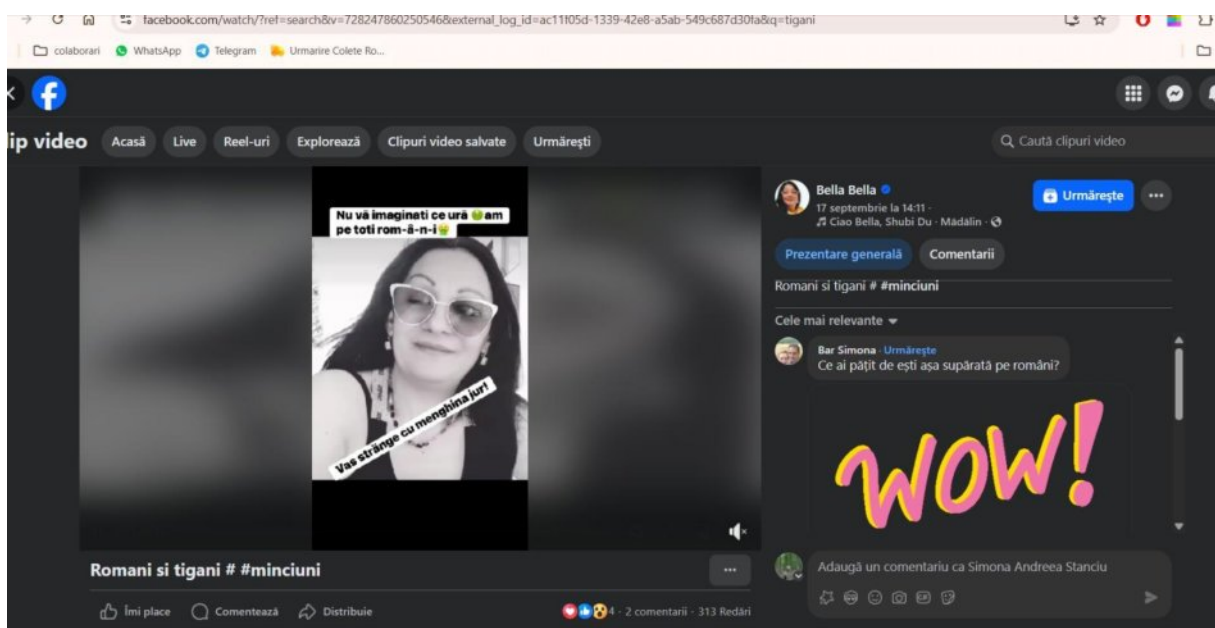
**Să plece HOȚII
că vin IDIOȚII**

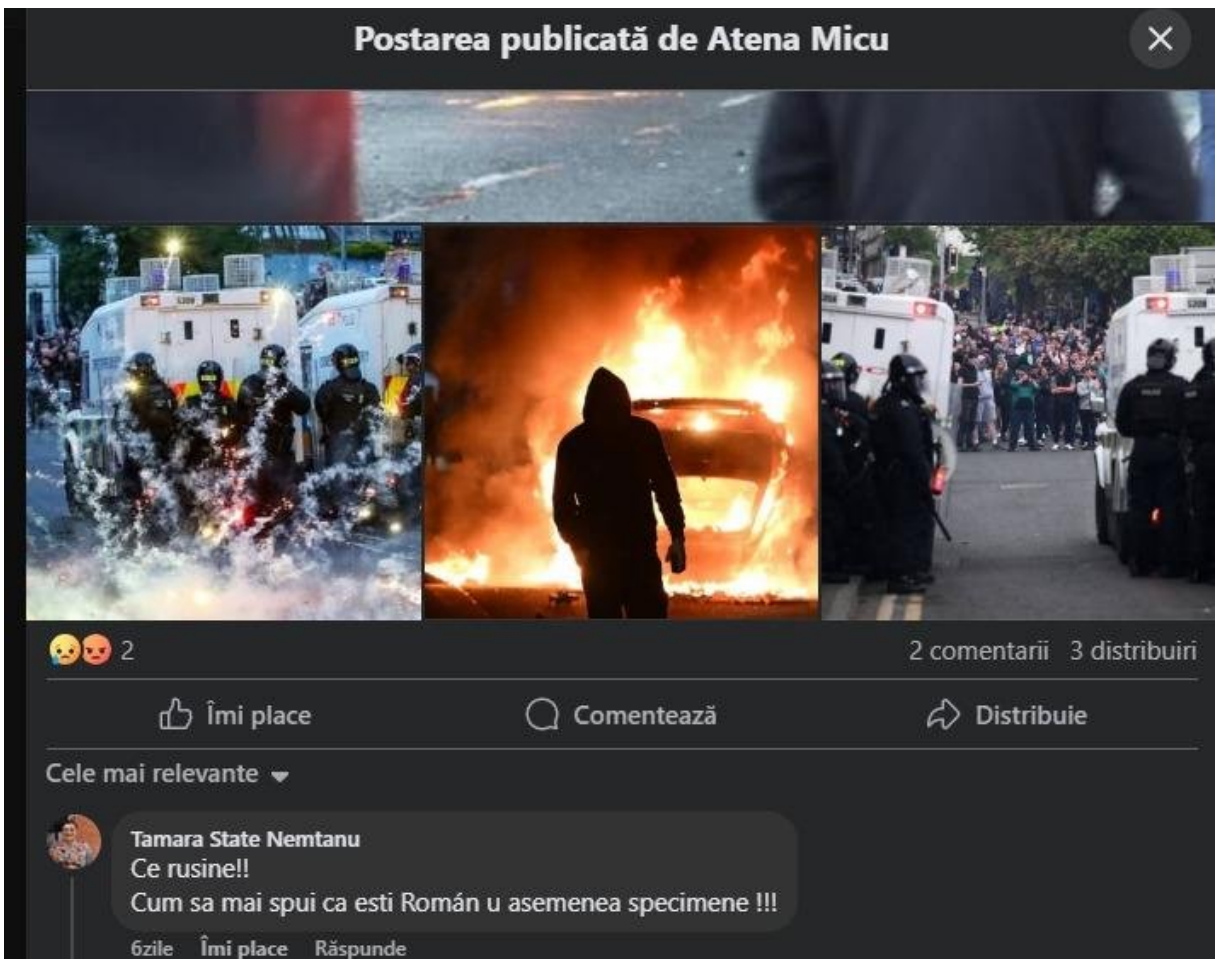
 Dr.Eugen Brîndaș
18 mai la 17:07 · 🌐

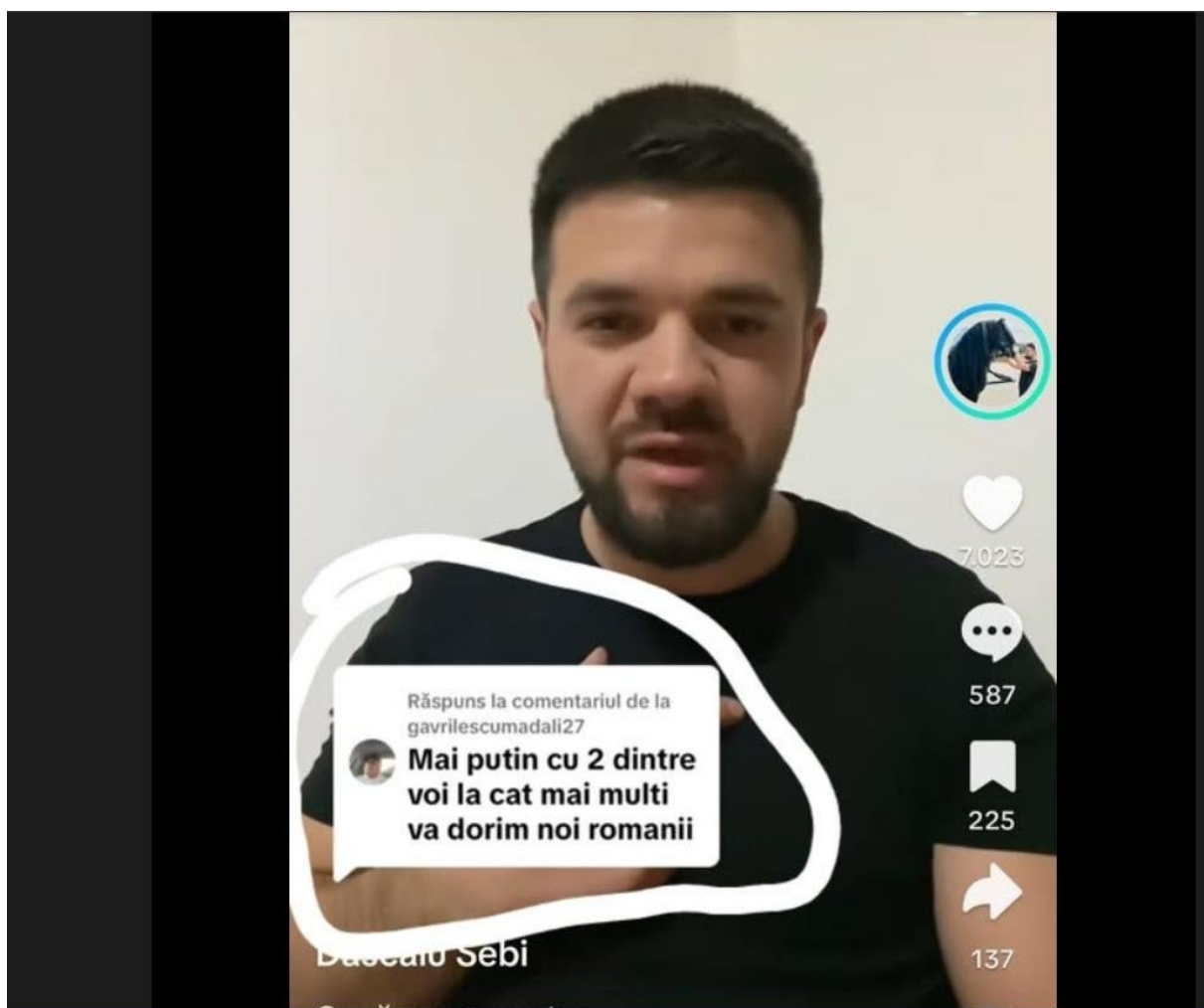
Eugen Ene "Ba borfasule!"

Uratile, cutie craniana goala cu ecoul picaturilor de ploaie ce suna pentru a confirma lipsa creierului!
Bai, "Eugen politistu" ce sa ne facem cu unul ca si tine?
Vezi ca Dr. Brindas Eugen, (adica eu, tigan), nesimtitele, am realizat in viata asta si multi alti tigani ce tu nu ai sa poti realiza nici daca te mai nasti de o data!!!
Cumparti draq un creier, nici prea greu, nici prea usor, nici ieftin tare , nici scump rau! Cauta-l in asa fel incat sa se potriveasca perfect in cutia ta craniana, sa nu te dilesti mai rau de cat esti dar nici destept tare ca iti va lua organele razna.
Inainte sa-l pui la loc, curata "fiocu" bine si sterge cuvantul ! **DISCRIMINARE !**
A, iarta-ma!
Un sfat asa de la un doctor, slabeste draq, obezitatea - risc inalt pentru bolile cardio-vasculare!
Nu uita de prostata, ca la ce fata pe care o ai, 100% ai peste 45 de ani!
Totusi, iarta-ma (sa nu zici ca sunt needucat) pentru cuvintele mele acidulate!
"UUU tiganii"

 Targu Jiu · Urmărește
21 iunie la 19:20 · 🌐

Astăzi a poposit în Gorj cel mai toxic și insalubru personaj din istoria post-decembristă a României. O creatură născută public după 36 de ani de prostie, de incultură, de OTV și Capatos și TikTok. Din nefericire, această pubelă cu chip de om a fost votată de 2 din 3 gorjeni, la alegerile prezidențiale, Gorjul fiind pe primul loc din țară în clasamentul votanților aurii. 😞

2 din 3 gorjeni au considerat că un coate-goale, un mardeiaș cu 40 de cuvinte în vocabular, un atârname care n-a avut niciun loc de muncă real în viața lui, merită să fie întâiul om al statului român...

Astfel de țigani gargaragii n-ar trebui luați nici la munca cu ziua, că nu-s buni nici de salahori, plus că riști să fugă și cu scroafa din coteț sau ceva...

Dar 2 din 3 gorjeni au fost de altă părere!

Zilele trecute, au fost afișate rezultatele la examenul de Bacalaureat. Județul GORJ se poziționează antepenultimul județ din țară din punct de vedere al ratei promovabilității. Adică al 3-lea din coadă. Se leagă de rezultatul votului, oare? Voi să spuneți!

Poți mai mult, Gorjule! Puteți mai mult, gorjeni!

 Dr.Eugen Brîndaș
18 mai la 17:07 · 🌐

Eugen Ene "Ba borfasule!"

Uratule, cutie craniana goala cu ecoul picaturilor de ploaie ce suna pentru a confirma lipsa creierului!

Bai, "Eugen politistu" ce sa ne facem cu unul ca si tine?

Vezi ca Dr. Brindas Eugen, (adica eu, tigan), nesimtitule, am realizat in viata asta si multi alti tigani ce tu nu ai sa poti realiza nici daca te mai nasti de o data!!!

Cumparti draq un creier, nici prea greu, nici prea usor, nici ieftin tare , nici scump rau! Cauta-l in asa fel incat sa se potriveasca perfect in cutia ta craniana, sa nu te dilesti mai rau de cat esti dar nici destept tare ca iti va lua organele razna.

Inainte sa-l pui la loc, curata "focu" bine si sterge cuvantul ! DISCRIMINARE !

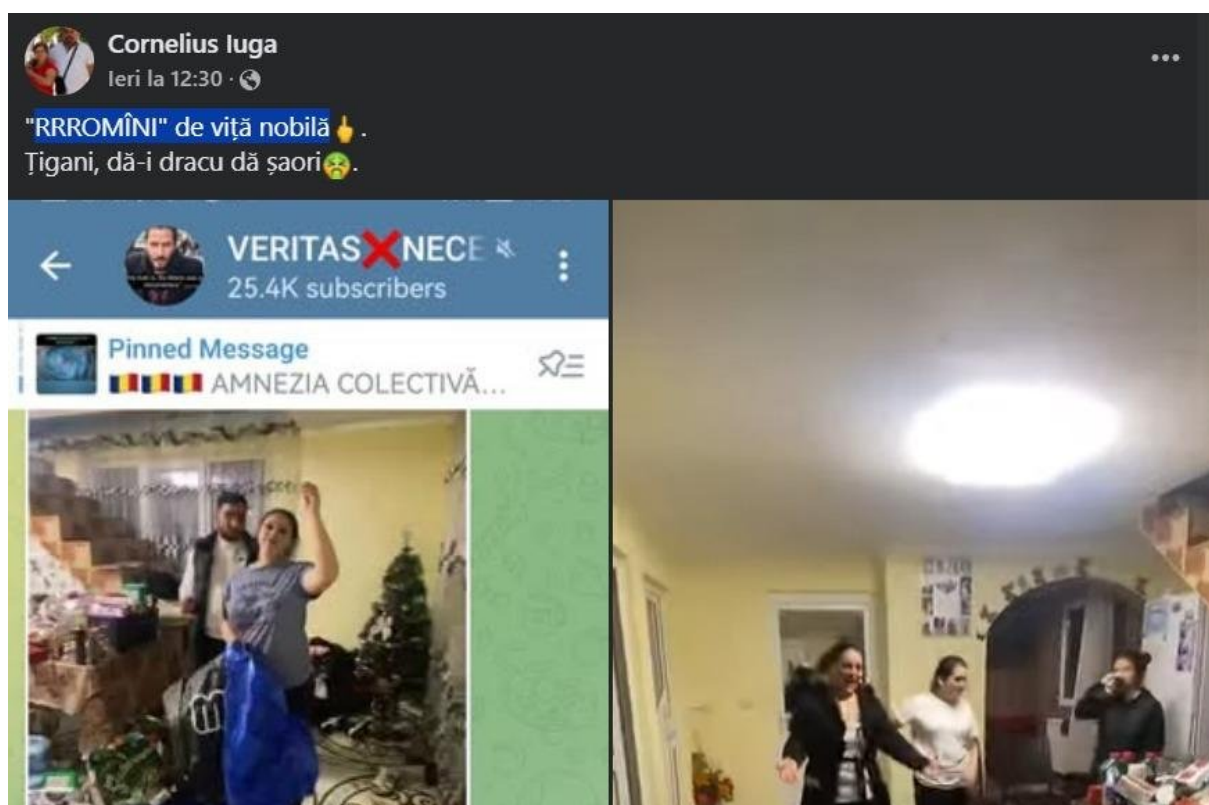
A, iarta-ma!

Un sfat asa de la un doctor, slabeste draq, obezitatea - risc inalt pentru bolile cardio-vasculare!

Nu uita de prostata, ca la ce fata pe care o ai, 100% ai peste 45 de ani!

Totusi, iarta-ma (sa nu zici ca sunt needucat) pentru cuvintele mele acidulate!

"UUU tiganii"

Pov: Se iau unii de tine

Tig@nul pe care l-ai lăsat
să dea o tura cu bicicleta
să-ți arate o schema :

5,560

6

19

drssvid

Original audio drssvid • Or

Follow

nu te lasa niciodata la greu 🤔 #romania ...

Liked by theo0o4 and 5,559 others

DISCLAIMER:

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them."